

CELJSKI

CELJE
13. SEPT. 1957
L. VIII. ST. 35
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

Pozdravljen šesti kongres Ljudske mladine

Delovni ljudje mesta Celja in njegovega zaledja, posebej pa še mladina na našem področju, si štejejo v izredno čast in čutimo globoko zadovoljstvo, da lahko v središču našega okraja sprejmemo v goste delegate našega mladinskega socialističnega rodu. Veliko zadovoljstvo pa čutimo tudi zaradi tega, ker bomo lahko neposredno spremljali potek tega zgodovinsko važnega zborovanja naše mladine in od blizu prisluhnili utripom želja in hotenj mlade generacije.

Cas, v katerem se VI. kongres Ljudske mladine Slovenije odvija, ima značilno zunanje notranje politično obeležje. Dandanašnja mladina ni pred nič manj zapletenimi in težkimi nalogami, kot je bila katera od starejših revolucionarnih generacij. Ves svet zaskrbljeno gleda v bodočnost, tembolj zaskrbljeni so lahko pogledi mladih ljudi in kar je najvažnejše, na njihovih plečih bo v bodoče slonela teža uravnovešanja tako dramatično razgibanega obdobja.

Področje dela, ki ga bo VI. kongres v svojem delovnem dnevnem redu obravnaval, se v ničemer ne bo razlikoval od naših splošnih družbeno političnih problemov, bo pa brez dvoma še pestrejšje, kajti pred nami bodo zborovali nosilci socialističnega razvoja bodočnosti, ki pa tudi že zdaj močno posegajo v politična, gospodarska, kulturna in druga področja našega družbenega življenja.

Pričakovati moramo, da nas bo mladina presenetila tudi z novimi pogledi, da nam bo jasno povedala svoje težnje in da bo slišati tudi kritične besede. Tako je prav, kajti nenadomestljiva je lastnost mladine, ki se izraža v idealizmu in revolucionarnosti. Načela dialektike potrjujejo nujnost takega razvoja. To pa potrjujejo tudi bogate izkušnje iz preteklosti in zgodovine naprednega delavskega gibanja. Karkoli bi bilo nasprotno od tega, bi pomenilo nazadovanje in stagnacijo.

VI. kongres Ljudske mladine Slovenije bo brez dvoma velika manifestacija uspehov, ki jih je mlada generacija dosegla od V. kongresa sem. Ti uspehi so tako bogati in veliki, da se močno odraža njihov vpliv v našem celotnem družbenem življenju. Največji med njimi je neizpodbitno ta, da se je mladina v zadnjih letih močno uveljavila in daleč prodrla v naš sistem družbenega upravljanja. To je naposled tudi največ vredno. Sistem družbenega upravljanja je mladina osvojila, je dober del njenega delovanja, njene snovalne tvornosti in teženj. V delavskih svetih, upravnih odborih podjetij in kmetijskih združenjih, v svetih državljanov, šolskih svetih, svetih ljudskih odborov — povsod že najdemo mlade ljudi, ki aktivno sodelujejo, še več, vnašajo vedrino in razgibanost v naše družbeno upravljanje. Teško bi pri tem zanikali, da ta uveljavitev mladine ni predvsem plod njene lastne prizadevnosti. Če smo odkriti, si bomo raje priznali, da nismo ravno največ storili, da bi mlada generacija zavzela v našem družbenem življenju tisto mesto, ki ji pripada. Marsikje se mladi delavci, mladi zadržniki, dijaki in študentje morajo spoprijemati s pojavi nezaupanja, okosteneloga samoljubja; z lažnim »veteranstvom« in podobnimi zavorami razvoja. Ponekod je mladina močna in vztrajna, drugod so bremenjena pretežka in kloni. K sreči teh pojavov ni toliko, da bi na splošno in v širino dušili napredek in razvoj.

Mladina si ne lasti »trona« nezmotljivosti. Upravičeno pa terja od nas, da njene težnje jemljemo resno, da ji priskočimo na pomoč, kadar je treba, da ji svetujemo in da to, kar misli dobro, tudi za dobro sprejmemo. Čemu bi bili naši družbeni pogledi drugačni od naših osebnih? Čemu se veselimo napredka in razumnosti lastnih otrok, tega pa ne bi privoščili vsej mladi generaciji. Z mladino vred si ustvarjamo srečnejšo sliko bodočnosti, včasih pa nočemo razumeti, da hoče mladina dlje kot smo prišli mi. Čemu je bila namenjena vsa ta dolga in težka revolucionarna pot, če ne sreči bodočih rodov? Če bomo mladino prav vodili, če ji bomo za vzor, če ji bomo nudili vse pogoje za njen progresivni razvoj, smo storili vse, kar je bilo v naših močeh in bodočnost se bo s hvaležnostjo spominjala preteklosti.

Jasno pa je, da od mladine naša družba pričakuje, da bo zvesto sledila idealom revolucionarjev delavskega razreda in nadaljevala njihovo delo. VI. kongres časovno skoraj sovпада z obletnico velikih oktobrskih dogodkov v Rusiji pred 40 leti. Mladina ima v tem obdobju obilo bogatih primerov, ki ji bodo vedno lahko za vzor in v pouk, kako težko in ogromno del so opravili njeni predhodniki. Mladina spoštuje to

slavno preteklost delavskega gibanja in ob naši pomoči se bo spričo teh uspehov dobro zavedala, kako težka naloga in koliko dela jo še čaka, da bo lahko v zgodovini tudi sedanja generacija veljala za vredno naslednico vseh teh velikih pridobitev.

VI. kongres pa ne bo samo dogodek, ki naj še dolgo ostane v spominu samo pri mladih ljudeh. Nam vsem bo ostal v čvrstem spominu in vsi se bomo trudili ob teh trenutkih najti čvrsto povezavo in sodelovanje za doseg ciljev, za katere so trpeli in umirali rodovi pred nami. V delegatih, ki jih bomo v kongresnih dneh srečavali na celjskih tleh, vidimo nosilce družbenega življenja v bodočih letih. Zato bo naš interes za njihov zbor toliko večji, zato bo naš sklep za še tesnejšo povezavo in pomoč mladim državljanom naše socialistične domovine toliko trdnejši.

Posebno dolgo pa bo ostal VI. kongres Ljudske mladine Slovenije v spominu delovnim ljudem mesta Celja, mesta, ki si ga je slovenska mladina izbrala za prizorišče tega velikega dogodka. Zato vsi želimo, da bi se v naši sredini vsi delegati počutili kar najprijetneje, da bi tudi v našem mestu čutili topli utrip socialističnega razvoja. Hkrati pa delovni ljudje Celja želimo, da bi VI. kongres pokazal visoko zavest naše mladine, da bi sprejel čim več koristnih sklepov za nadaljnji razvoj socializma, katerega vse odločnejši nosilec postaja — mladina.

Delovni ljudje vam za dobrodošlico ključje: Pozdravljeni med nami in obilo uspehov!

Jutrišnja ustvarjalna generacija

Mladina v družbenem življenju našega okraja

Danes v našem lepem mestu pozdravljamo delegate organizacij Ljudske mladine vse Slovenije. Delovni program VI. kongresa napoveduje obravnavanje vseh družbeno-političnih, kulturnih, gospodarskih, športnih in ostalih vprašanj javnega življenja naše mladine. Skratka, govorili in načrtovali bodo o vsem, kar jih bo vodilo pri nadaljnjem usmerjanju mladega rodu za jutrišnje odgovorne naloge v socialistični družbi.

Ni nam treba zaprti oči, da bi si pričarali vizijo. Z odprtimi očmi lahko gledamo v teh mladih ljudeh slovenski parlament bližnje bodočnosti.

Prav je, če ob tej priliki nekoliko pozorneje pogledamo delo mladine v našem okraju, njih prizadevanja, težnje in uspehe.

MLADINA V DRUŽBENEM UPRAVLJANJU

Povečana skrb množičnih organizacij in živahnejše delo mladinskih organizacij v tej smeri beleži na tem področju značilne uspehe. Mladina se je v družbenem življenju okraja zadnja leta močneje uveljavila. Najdemo jo v delavskih svetih, upravnih odborih, društvi, organizacijah, šolskih in drugih svetih državljanov, v upravnih odborih zadrug itd.

Največ mladine, kar je spričo gostote industrije razumljivo, v delavskem samoupravljanju sodeluje v celjski občini. V delavskih svetih, upravnih odborih in celo na vodilnih položajih teh samoupravnih organov dela nad 150 mladih delavk in delavcev. Ponekod se število mladih upravljalcev celo sklada z odnosom števila mladine, ki je zaposlena v podjetjih. Na primer v Tovarni tehnične, Tovarni Emaljirane posode, pri »Topru«, v »Avreji« itd. Drugod je to razmerje manjše, ne

manjka pa tudi podjetij, kjer mladine v teh organih sploh ni. Stanje je sicer veliko boljše kot prejšnja leta, zadovoljivo v idealnem smislu pa še vedno ne. Tovrstna slika je brez dvoma ogledalo politične dejavnosti v podjetjih, njihove naprednosti in dalekovidnosti.

PREPOROD KMETIJSTVA V ROKAH MLADINE...

Napredek v kmetijstvu vsekakor močno odsakuje od stanja v prejšnjih letih. Gospodarski ukrepi, velika pomoč skupnosti, ki jo kmetijstvo sprejema, vse to je rodilo že v tako kratkem času lepe uspehe, ki se iz leta v leto povečujejo. Toda osnova preporoda naše kmetijske proizvodnje je ravno v rokah kmečke mladine. Za sodobno kmetovanje je treba znati kaj več kot vleči s plugom ravno brazdo. In mladina se bo morala tega naučiti. Nič manj važno pa ni to, da je mladina bolj dojemljiva za skupne interese, za enotne akcije itd. Nad 70 aktivov mladih združnikov deluje v tej smeri. Preko kmetijskih nadaljevalnih šol, mladinskih aktivov, na tečajih, seminarjih in predavanjih raste nov sodoben in napreden kmečki rod. (Nadaljevanje na 3. strani)

Državljeni socialistične Jugoslavije!

Volitve v občinske in okrajne ljudske odbore, ki bodo oktobra in novembra letos, bodo ne samo izraz volje ljudstva, ki voli svoje predstavnike v organe oblasti, marveč tudi pregled vseh naših uspehov v izgradnji socializma in socialističnih družbenih odnosov, kakor tudi v dosedanji izgradnji socialističnih komun.

Zaradi uspešne izgradnje socialističnih družbenih odnosov v naši deželi in zaradi svoje dosledne borbe za neodvisnost in socializem si je naša dežela pridobila po svetu velik ugled. Jugoslavija je pomemben moralno političen činitelj sodobnega socialističnega razvoja na svetu in aktiven udeleženec v naporih za napredek socialistične misli in prakse.

Volitve v občinske in okrajne ljudske odbore bodo v času, ko se narodi vsega sveta z velikanskimi napori trudijo, da bi odstranili vojno nevarnost in utrdili mir na svetu.

Naša dežela je eden izmed najaktivnejših zagovornikov politike aktivne miroljubne koeksistence med narodi, brez-kompromisni borec za mir, za čim hitrejšo uresničenje običnih težnj človeštva po razorožitvi in odstranitvi nevarnosti jedrske vojne, borec za enakopravne odnose med narodi in deželami ter za dosledno spoštovanje suverenosti sleherne države.

Takšna zunanja politika naše dežele je deležna velikega priznanja po svetu, in z dejanj je pokazala, da razlika v družbenih sistemih, političnih zamislih in nazorih niso ovira za dobre in prijateljske odnose med državami.

Jugoslavija je zdaj ena izmed tistih dežel, ki so razvile zelo plodno in raznovrstno sodelovanje na političnem, gospodarskem in kulturnem področju s številnimi deželami vsega sveta.

V našem gospodarskem razvoju smo dosegli velike uspehe. Nacionalni proizvod naše dežele narašča iz leta v leto. Od zadnjih volitev dalje smo povečali industrijsko proizvodnjo za 74%. V prvi polovici letošnjega leta se je industrijska proizvodnja povečala za 19% v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta. Spričo vlaganja znatnih sredstev v razvoj kmetijstva in spričo naše politike, težeče za razvojem socialističnih odnosov na vasi, so bili doseženi prvi tehtni uspehi tudi v kmetijstvu.

Uspehi v gospodarskem razvoju naše dežele so neločljivo povezani z naporji, da bi izgradili nove socialistične odnose in se posebej eno izmed največjih pridobitev naše socialistične revolucije — delavske svete. Samoupravljanje proizvajalcev v gospodarstvu, kakor tudi samoupravljanje državljanov v družbenem življenju sploh, je postalo temelj celotnega našega gospodarskega in družbenega sistema, temelj, ki sprošča ustvarjalne sile delovnih ljudi, povezuje njihove osebnosti s splošnimi, hkrati pa omogoča družbeni skupnosti načrtno usmerjanje gospodarskega razvoja. Ti uspehi tvorijo trdno podlago za nadaljnje izboljševanje družbenega in osebnega standarda, ki že letos izpričuje znaten napredek.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Velik korak v razvoju socialistične demokracije pomeni preraščanje občin v socialistične komune in njihovo združevanje v okrajne skupnosti komun. Občina je postala temeljna družbena gospodarska skupnost in glavna celica politične ureditve Jugoslavije.

V dosedanjem razvoju komun smo izdelali demokratičen mehanizem, utelosen v ljudskih odborih, njihovih zborih, svetih, zborih volitev, delavskih svetih in drugih organih družbenega upravljanja. V okviru tega mehanizma in njegovega nadaljnega izpopolnjevanja imajo delovni ljudje velike možnosti, pa tudi velike obveznosti in odgovornosti, da uravnajo razvoj gospodarstva na svojem področju in izgrajujejo omrežje gospodarskih, prosvetnih, kulturnih, zdravstvenih in drugih socialnih ustanov.

S formiranjem investicijskih, stanovanjskih, kmetijskih, raznih socialnih in drugih skladov utrjujemo in širimo gospodarsko podlago komun, ki omogočajo delovnim ljudem, da razvijajo svoje gospodarstvo in gmojne življenjske pogoje sploh. S tem pa proces razvoja novih občin in okrajev še ni zaključen. V prihodnjem obdobju bodo dobili tako ljudski odbori kakor drugi organi samoupravljanja v komuni večje zakonske in materialne možnosti za razvoj pobude v gospodarski izgradnji ter izboljšanju (Nadaljevanje na 2. str.)

Pogled po svetu

Nil novi sub sole, nič novega pod soncem; to drži, če merimo le poglavitne silnice zgodovinskega dogajanja. Če pa prebiramo in seštevamo trenutke in dogodke v njih, potem je bera sleherni dan precejšnja.

Najstojimo jih nekaj iz prejšnjega tedna! Na Srednjem Vzhodu se vozil vse bolj zapleta. Razžarela se je plamen lakomnosti, razbesnela se je strast pohlepa, v tem plamenu pa se iz dneva v dan tope vsa načela in vsi zakoni normalnega mednarodnega obveščanja. Sirija je prošla za gospodarsko pomoč v SZ, ker ji je bila tu ponudena brez političnih pogojev. To je vse, a to je že dovolj in preveč. ZDA so za to sklenile poslati nove pošiljke orožja Jordaniji, da se prepreči »subverzivna dejavnost SZ«, ki skuša strmovlavit »doktriniran« vlade v arabskih državah. Tako je ugotovil Henderson, ki je pretekli teden spet priletel v Turčijo in ponovno obžaloval »očitno naraščajočo sovjetsko dominacijo v Siriji. Dulles in Eisenhower sta po njegovem poročilu ponovno izjavila, da bodo ZDA uveljavile politiko kongresa na Srednjem vzhodu, politiko, ki pomeni proti-težbe sovjetiskim potezom.

SZ je na vse te stvari odgovorila z ostro noto, v kateri očita Angliji, Franciji in ZDA napadalo politiko v tem delu sveta in zavrača vso krivico za napeto stanje na glavnega rivala — ZDA.

Ni čuda, če nikjer na svetu ne pride do učinkovitega sporazuma. Vsakršna predlog s katerekoli strani prinaša namesto zadovoljstva in olajšanja le nove skrbi, dvome in mržnjo. Kdorkoli kaj predlaga, ga sumničijo, da kani prevarati druge; kdorkoli predlog brani, že ga obsodijo, da to ne dela iz čistih računov. Tako gre pri vseh poglavitnih spornih zadevah v svetu.

V tej travi res ni težko najti kače. Strup nezapiranja se kakor nepredirna meglja vzdiguje med tekmece. V OZN so z resolucijo o Madžarski natresli v zvezo rane nesporazumov in sumničen najostrejši soli. Madžarska je ponovno zatrdila, da se nikdo nima pravice vmešavati v njene notranje zadeve, v OZN pa so sklenili poslati posebnega poslanca v Moskvo, da bi na mestu ugotovil, kaj je SZ pripravljena storiti, da bi se sklepil OZN o Madžarski izpolnil. Tako se je večerica vrnila k orehu, ta pa je medtem postal takšna piščica, da od njega ni nič imela. Le igrala se je lahko z njim.

V Franciji se gredo nove jacqueries (žakri, kmečke upore). Sedanja vlada ima resen namen, da se opre na znamenita galska patriotska čustva in z njihovo močjo dopove Francozom, da bo treba nekoliko zategniti pas. Bourgeois Manoury ima močne žilce, kajti ni se ustrašil rehabilitirati Franco, s katerim Francija doslej ni imela normalnih odnosov. Zdad so Francozi čez preteklost potegnili črto in bodo skušali spanski glas uporabiti v OZN, v urejanju zadev z Marokom, kjer se močno zatika, in NATO in v evropski plačilni uniji.

Premagane države, znamenita fašistična os, uspešno konkurira z zmagovalci v Aziji in Afriki. Italija je z Iranom sklenila revolucionarno pogodbo, po kateri ostane Perzicem 75, Italiji pa 25 odstotkov dohodkov. Ameriški trusi groze italijanskim rafinerijam zavoljo tega z bojkotom. Kaže pa, da so Italijani bolje razumeli nacionalna čustva kakor stari gospodarji, ki jih je zmaga nad Mosadekom spet uspalvala. Za Nemece vemo, kako prodirajo v svet z materialom, kapitalom in ljudmi. Nihče drug kot vojni zločinec dr. Hjalmar Schacht je ustanovil v Hamburgu kitajsko-nemško združjenje, najbrž ne zaradi uvoza lastavičijih gnezd. Tudi Japonci so navzoči kot gospodarski partner v Arabiji, celo za assuanski jez se zanimajo. SZ je Indiji ponudila nadaljnjih 100 milijonov rubljev kot posojilo za izgradnjo industrije. V sosednjem Pakistanu pa so odkrili velika naftišča urana, vsekakor danajsko darilo usode za to državo z najnižjim standardom na svetu.

Pri nas je bil na obisku Selwyn Lloyd, znamenit angleški konservativni politik. Njegova napitnica je bila zgled politične strpnosti, ki je od angleških politikov na Balkanu nismo bili vajeni. Angleški minister je bil v Montgomerijevem štabu pomembna osebnost II. zavezniške armade, in je s priznanjem poudarjal zavezništvo z našo osvobodilno vojsko. Istočasno je naš minister Vukmanovič navezal gospodarske stike z Japonsko v daljnem Tokiu.

Ves svet čaka na nemške volitve, katerih izid bo imel precejšen vpliv na svetovno politiko. Vzhodna Nemčija je morda prav zaradi tega ostro protestirala zoper zapadno-nemška oporišča na Baltiku, NATO nima kaj iskati na Baltiku, tako je izvenel protest. Nemci ne bi smeli nikoli pozabiti tiste resnice: Če postaneš še tako velik, vselej je kdo drug še večji! Vprašanje je, če bo nemški volivec imel to resnico pred očmi, ko bo oddal svoj glas.

T. O.

Poljska delegacija je dobrodošla

V torek je dopotovala v Jugoslavijo poljska vladna in partijska delegacija, ki jo vodi prvi sekretar Poljske združene delavske partije Wladyslaw Gomulka in premier Josef Cyrankiewicz.

Kdor pride k nam kot prijatelj, ga sprejememo z odprtimi rokami. Redko katerega delegacija pa je bila sprejeta s takim navdušenjem, kakor prav poljska. Obisk ni slučajen, saj bi v Evropi težko našli dve državi, ki bi njune poti bile tako sorodne. Veže nas ista usoda v težkih dnevih druge svetovne vojne. Poljaki in mi smo dali sorazmerno največ žrtev v borbi s fašizmom in s svojo nezlomljivostjo postali simbol svobode in neodvisnosti. Vežejo nas tudi isti cilji in napori za socializem, čeprav smo izbrali vsak svoje pot. Te razlike pa nas ne razdvajajo, nasprotno, še bolj zblizujejo, saj si lahko s prijateljsko izmenjavo misli veliko pomagamo, kajti oni imajo svoje izkušnje, mi pa svoje. Važno je samo to, da želimo doseči isti cilj, pri tem pa razumeti in pomagati drug drugemu. Rezultati poljsko-jugoslovanskih partijskih in vladnih razgovorov bodo nedvomno veliko pomembni za krepitev tistih sil v svetu, ki si prizadevajo okrepiti mir in miroljubno koeksistenco, prav zato, ker poljsko in naše ljudstvo najdejo v združenosti razvoju in sta močna ovira vsakim poskusom vračanja na stare metode reševanja mednarodnih problemov, na metode vroče ali hladne vojne.

S posebnimi simpatijami in občudo-

vanjem pozdravljamo prvega sekretarja Poljske združene delavske partije Wladyslaw Gomulko, ki je v na-

Wladyslaw Gomulka

ših očeh simbol novih stremeljenj poljskega naroda. Rodil se je 1905 leta v Krosnem. Ob napadu fašistov je sodeloval v delavskih bataljonih za obrambo Varšave. V vojnem času se je priključil poljski delavski partiji (bil je član CK) in neumorno delal pri orga-

nizaciji odporniških sil, Narodna garda je njegovo delo. Po osvoboditvi je postal predsednikčasne vlade, kasneje je bil zaradi neosnovanih in krivičnih obtožb izključen iz partije, Julija 1956 je bil rehabilitiran, oktobra so ga pa izbrali za prvega sekretarja Poljske združene delavske partije. Wladyslaw Gomulka je vedno bil in tudi ostal dosleden borec za stvar poljskega delavstva in eden od najmarkantnejših osebnosti poljskega delavskega gibanja.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE V LOKOVICAH NAD ŠOŠTANJEM

V Lokovici nad Šoštanjem so v nedeljo odkrili spominsko ploščo padlim borcem. Za to je poskrbela tamkajšnja organizacija ZB. Večer pred odkritjem je bil kratek nagovor s recitacijami in enodejanko »Izdajalec«.

ODBORNIKI OBČINE V KOBARIDU SO OBISKALI ŠENTJURSKO OBČINO

Preteklo nedeljo so obiskali šentjursko občino odborniki in prosvetni delavci občinskega ljudskega odbora Kobarid. Vodil jih je predsednik občinskega odbora tov. Jože Korenčič. Namen obiska je bil predvsem, da menjajo izkušnje pri svojem delu. Gostje so si ogledali tudi Kmetijsko gospodarsko šolo v Šentjurju. Ob slovesu so predstavniki kobariških občine povabili občinski odbor v Šentjurju, da obišče kobariško občino.

Državljeni socialistične Jugoslavije!

(Nadaljevanje s 1. strani)

zdravstvenih, stanovanjskih in kulturnih razmer.

Z izgradnjo komun ustvarjamo pogoje za to, da lahko državljeni, neposredno sodelujoč v upravljanju najrazličnejših družbenih poslov, vsključujo svoje individualne koristi s splošnimi. Komuna postaja tudi najbolj množična šola socialistične demokracije, ker v njej socialistične družbene odnose uresničujemo preko neposredne dejavnosti delovnih ljudi samih.

DRŽAVLJANI!

Te volitve bodo prispevale h krepitevi in nadaljnjemu izpolnjevanju demokratičnega mehanizma v komunah. Delo vseh organov komune — ljudskih odborov, njihovih svetov, upravnih organov itd., je javno in izpostavljeno kritiki državljanov in njihovih organizacij. Odgovornost odbornikov pred volivci postaja čedalje večja in čedalje stvarnejša. Pravilna uporaba mehanizma komunalne samouprave, čedalje večja dejavnost zborov volivcev — vse to bo pomnilo novo izpodbudo konstruktivnemu in aktivnemu sodelovanju sto tisočev državljanov v upravljanju naše skupnosti.

V prihodnjem obdobju bo nadaljnja izgradnja stanovanjskih skupnosti ena izmed glavnih dolžnosti ljudskih odborov. Stanovanjske skupnosti postajajo pomembna ustanova v našem demokratičnem mehanizmu, ustanova, preko katere ne samo obravnavamo socialne probleme, marveč z njo narašča tudi vpliv državljanov na delo organov oblasti.

Obdobje, za katerega volimo nove odbornike, je obdobje nadaljnje boja za izboljšanje življenjskega standarda. Ta boj je neločljivo povezan z našimi napori, da bi povečali produktivnost dela, da bi z lastnim delom ustvarili nova sredstva, potrebna za izboljšanje življenja delovnih ljudi. Od prizadevnosti slehernega posameznika, od njegove dejavnosti je odvisno, koliko in kako hitro in uspešno bomo gradili naš družbeni sistem, krepih gospodarsko moč naše dežele ter uredili komunalne in vse druge probleme.

Uspešen gospodarski razvoj komune, ureditev stanovanjskega vprašanja, ustanovitev prosvetnih in socialnih ustanov, razvoj prometa, izgradnja energetskih virov in drugih gmetnih pogojev, napredek občine in okraja — vse to je odvisno tudi od tega, koliko bodo ljudski odbori vskladili svojo dejavnost z interesi celotne družbene skupnosti.

Izboljšanje kmetijstva in razvej socialističnih odnosov na vasi je ena izmed poglavitnih nalog ljudskih odborov. To nalogo bomo izpolnili z bojem za večjo produktivnost, preko hitrejših in bolj vsestranske uporabe sodobnih znanstvenih in tehničnih dognanj, z bojem proti zastarlosti, konservativnosti, neznanju, predsodkom in vsem škodljivim ostanekom minulosti.

Državljeni in ljudski odbori morajo poveseliti večjo pozornost komunalnim in urbanističnim problemom, kakor tudi videzu svojega kraja sploh, kajti od njihovega skupnega truda je odvisno, kako kulturno in prijetno bo življenje v mestu in na vasi.

DELOVNI LJUDI!

S temi volitvami boste privkrat v vseh občinskih volili svoje predstavnike v zboru proizvajalcev.

Zbori proizvajalcev pri občinskih odborih bodo organi, preko katerih bodo delavci v gospodarskih organizacijah in kmetovalci neposredno vplivali na gospodarsko politiko komun, na sestavljanje

in izpolnjevanje gospodarskih planov, na uresničevanje pravic delovnih ljudi v gospodarskih in zadrughnih organizacijah. Ti zbori bodo organ, preko katerega bodo delavski sveti in zadrugne skupščine lahko neposredno vplivali na razvoj komun in na ureditev njenih problemov.

DELOVNO LJUDSTVO!

Volitve v občinski in okrajne ljudske odbore naj spodbude vse volivce k nadaljnjim naporom in uspehom v razvoju socialistične demokracije.

Naj bodo te volitve nova čvrsta potrditev nezlomljive volje jugoslovanskih narodov, da krepijo neodvisnost naše dežele, potrditev njene neomajne miroljubne politike in mednarodnega sodelovanja.

Z množično udeležbo na teh volitvah ponovno potrdite pravilnost politike, ki je delavski razred in jugoslovanske narode spremenila v neposredne upravljavce družbene proizvodnje, razdelitve in ostalih družbenih poslov, delovnim kmetom pa utrla pot uspešne preobrazbe kmetijstva, preobrazbe Jugoslavije v naprednejšo kmetijsko in industrijsko deželo in sicer preko utrditve zadrug in krepitev socialističnih družbenih odnosov na vasi.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Predlagajte na zborih volivcev tiste kandidate, ki s svojim dosedanjim delom in mesečno prizadevnostjo v skladu s svojimi sposobnostmi, politično zavestjo in zrelostjo dajejo največ poroštve, da bodo občine napredovale in se razvijale, da bodo ukrepale v skladu z interesi delovnih ljudi in splošnimi koristimi naše socialistične skupnosti. Volite tiste, ki sta jim pri srcu enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov, njihova blaginja in družbeni napredek, nedotakljivost človeškega dostojanstva in človekove osebnosti!

VOLIVCI!

To bodo prve volitve, v katerih bodo odborniki okrajnih ljudskih odborov volili občinski ljudski odbori iz svoje srede. Da bi bil okrajni ljudski odbor v resnici skupni organ vseh občin na svojem področju, da bi okraj postal prava skupnost komun — naj bodo vaši kandidati za odbornike takšni ljudje, ki bodo napredek in koristi svojih občin presojali v okviru koristi okraja in jih hkrati vskladili z interesi razvoja naše socialistične skupnosti.

DRŽAVLJANI SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE!

Aktivno sodelovanje deset tisočev mladih ljudi na najrazličnejših področjih družbenega upravljanja je poroštvo čedalje pogumnejšega prenašanja večjih in določnejših družbenih nalog na mladino. Volite mladih ljudi v občinski in okrajne ljudske odbore bo prispevala ne samo k hitrejšemu in bolj vsestranskemu preraščanju fantov in deklet v aktivne in odgovorne družbene delavce, marveč tudi k vnašanju poleta in ustvarjalnosti mladega rodu v delo ljudskih odborov.

MLADI VOLIVCI!

Vi, ki privkrat sodelujete na volitvah organov ljudske oblasti, volite vsi in po kažite, da je naša mladina dosleden borec za socialistični razvoj dežele.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Da bi uresničili pogoje za dejansko družbeno enakopravnost, delovne ženske čedalje bolj sodelujejo v izgradnji komunalnih ustanov in v političnem življenju komun. Naj poštvovalnost deset tisočev žensk pri izpolnjevanju raznih

nalog v zvezi z družbenim upravljanjem pride do izraza tudi na volitvah odbornikov za občinske in okrajne ljudske odbore!

ORGANIZACIJE IN ČLANI SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE, ČLANI SINDIKATOV, LJUDSKE MLADINE, ZENSKIH DRUŠTEV!

Naše politične, družbene, strokovne in druge organizacije igrajo zelo veliko vlogo v razvoju naše dežele, posebno še v sistemu samouprave. S svojo dejavnostjo v pripravah na volitve in z odhodom na volišča si prizadevajte, da bodo najboljši člani naših organizacij izvoljeni v ljudske odbore.

Uspehi, ki jih je dosegla naša dežela v socialistični izgradnji, so bili doseženi pod vodstvom Zveze komunistov Jugoslavije. Člani Zveze komunistov Jugoslavije, s svojo dejavnostjo pokažite tudi na teh volitvah kakor doslej, svojo visoko zavest, veliko odgovornost in prizadevnost!

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE JUGOSLAVIJE!

V predvolilnih pripravah, na vseh zborovanih zborov volivcev, konferencah in na vseh drugih akcijah v zvezi z volitvami naj pride krepko do izraza bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

VSI NA VOLITVE V LJUDSKE ODBORE!

Izvolite v ljudske odbore najboljše borec za socializem! Zvela Federativna ljudska republika Jugoslavija!

SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

Obsotelska vodna skupnost

Obsotelje je pokrajina, ki trenutno preživlja svoj preporod. Nikoli v zgodovini ni družbeno življenje in gospodarski razvoj tako bistveno zarezal napredno pot v Obsotelje kot danes. Obsotelska proga, intenziven razvoj kmetijstva in korenita sprememba v družbenih odnosih ter kmetijskem gospodarstvu pod vplivom Kmetijskih zadrug postopoma utirata pot naprednejši misli v zavesti obsotelskega človeka. In vzporedno s tem se mora podrediti tudi rečica Sotla, ki že vekove polzi vijugasto po močvirni dolini ter vteči v ravno strugo, ki jo je deloma že zaozal težki regulacijski stroj graditeljev obsotelske železnice.

Sotla je doslej vsako leto preplavljala dolino po osemkrat in s tem sejala med govedo metljavost, kisala krmo na prostiranih obsotelskih travnikih, onemogala pripravljati ornih površin in odjedala kruh kmetovalcem, ki so si zorali njivo blizu reke, s poplavo ceste zapirala promet itd. Zato so se pred kratkim zbrali v Viršanju predstavniki občin, ki neposredno ali posredno segajo v porečje obsotelskih voda. Prisostvoval je tudi republiški predstavnik za vodne skupnosti ing. Kerin. V iniciativno delo so zaenkrat vključene občine Smarje pri Jelšah, Rog. Slatina, Kozje, Brežice, potrebno pa bo stopiti v zvezo še s hrvaškimi občinami, da bosta zastopani obe porečji. Edino v tako širokem obsegu, v okviru obsotelske vodne skupnosti, bo mogoče ukrotiti zahrbtno rečico in gospodarsko

PRED VOLITVAMI V NOVE LJUDSKE ODBORE Pravilen izbor kandidatov najvažnejša naloga

V vsaki občini in kraju se odvija življenje, ki poraja niz problemov in zahteva nemchno reševanje ter urejanje nešteto vprašanj. Skladno z našimi težnjami je, da delajo vsi družbeni organi intenzivno pri reševanju teh vprašanj, tako v ljudskih odborih, kot v svetih in krajevnih odborih v najtesnejšem stiku z upravnimi organi podjetij in ustanov ter z volivci samimi.

Ljudski odbori občin bodo prevzeli se več pravic in dolžnosti, kar pomeni nadaljnje prenašanje težišča dela iz okraja na občino. Socialistična perspektiva je, da je občina tista osnovna družbeno-ekonomska skupnost, v kateri se rešuje pretečni del vprašanj, ki se nanašajo na državljana in skupnost ter obratno, skupnost — državljan. Zato je še prav posebno važno, da so v teh organih za tako važne življenjske naloge ustrezni in najsposobnejši ljudje. Naloge, izhajajoče iz pravic in dolžnosti občinskih ljudskih odborov, so velike in odgovorne. Od boljše ali slabše usposobljenega ljudskega odbora je odvisno, kako uspešno bodo v vsaki občini reševali številne probleme. Ker je mnogo odvisno od odbora, je nujno, da zbori volivcev kandidirajo za odbornike ljudi, ki posedujejo naslednje lastnosti: sposobnost in razgledanost, delavoljnost, moralno-politična in socialistična usmerjenost. To naj bo osnovni kriterij, ki ga je treba upoštevati pri izbiranju kandidata.

Naloge občin so take, da jih občine brez teh osnovnih lastnosti svojih odbornikov ne morejo uspešno reševati. Posledice slabega dela občine pa v prvi vrsti čutijo državljani. Če so stvari tako postavljene, potem bo marsikje odpadla diskusija o številu kandidatov, temveč bodo razpravljali predvsem o tem, kdo so ljudje v občini, ki posedujejo take lastnosti. Na osnovi tega se volivci lahko odločijo za enega ali več t a k ih kandidatov za eno odborniško mesto. Težišče naj bo torej v iskanju najbolj primernih oseb. Tu naj sodeluje čim širši krog volivcev.

V vsaki občini je nešteto problemov s področja gospodarstva, komunalne politike, kmetijstva, šolstva in prosvete, zdravstva, socialne zaščite itd. Zato je prav, da n zborih volivcev in na sestankih proizvajalcev v podjetjih in kmetijskih zadrugah državljani predlagajo take kandidate, da bo odbor v stanju reševati vsa vprašanja iz naštetih področij. Poleg navedenih kriterijev je treba paziti na pravilen sestav socialne in starostne strukture. Prav posebej pa se je treba spopasti z zastarelimi nazori glede vključevanja žena in mladine v delo ljudskih odborov.

Ze iz tega stališča je važno, da volivci v čim večjem številu sodelujejo v razpravah o problematiki, delu, uspehih, pomanjkljivosti in perspektivi občin. Upoštevajoč te osnovne kriterije, delo in bodoče naloge ljudskega odbora, bo volivcem kaj lahko izbrati iz svoje sredine za kandidate tem nalogam najustrežnejše ljudi.

Jakob Zen

PRED 40 LETI Znameniti dnevi Oktobrske revolucije

13. septembra Boljševiki dobijo večino v Petrograjskem sovetu in vodstvo v njem.

18. septembra Moskovski svet delavskih poslancev preide na stran boljševikov.

ZACETEK BALETNEGA POUKA bo od 17. septembra 1957 dalje v telovadnici I. oss. šole v Celju. Sonja Gorjanc

Jutrišnja ustvarjalna generacija

(Nadaljevanje s 1. strani)

POLITIČNO DELO MLADINE IN POMOČ ORGANIZACIJ

V okraju je približno 13 tisoč in pol članov ljudske mladine. In ker je organizacija LMS v prvi vrsti politična organizacija, potem nam je lahko jasno, kako važno družbeno-politično vlogo organizacije LMS izvršujejo. Seveda so pri političnem delu mladine slabosti. Na tej in na oni strani. Ponekod so politične organizacije ravnodušne, če mladina premo politično dela, če se zadovoljuje zgolj s kulturnim, športnim in izobraževalnim delom, drugod pa imajo spet prevelike oči in bi radi v mladini videli že trdne in načitane marksiste. So pa kraji, kjer se sploh ne zmenijo, če mladina sploh kaj dela, niti ne vprašajo, če rabi pomoč, še več, če mladina terja pomoč, je ni.

Toda kljub tem slabostim je mladina v političnem pogledu močno napredovala. Veliko boljša in izdatnejša je tudi pomoč množičnih organizacij. Če pomislimo, da so pred letoma iz vrst mladine v Zvezo komunistov sprejeli komaj 37 do 72 mladih ljudi, letos pa že 248, to je velika razlika. Je rezultat večje skrbi za vzgojo mladine in dokaz večje politične aktivnosti mladine same.

SPOSOBNOST MLADINE TERJA VEČJEGA ZAUPANJA

Tole pa je poglavlje zase. Mladina raste in živi med nami. Mladina je naš nemadomestljiv zaklad. Te besede pa

večkrat izgovarjamo, kot upoštevamo. Dostokrat smo prekruti in neizprosn, če gre za to, da je treba dati mladini več iniciative in možnosti uveljavljanja. Primeri, ko mladi politični kadri rastejo ob starejših, ko mladi strokovnjaki zamenjujejo stare mojstre, ko se s »starimi asi« napolnjeni odbori organizacij, društev in svetov pomljujejo z mladimi moči, taki primeri so še vedno bolj redki kot pa pogosti. Otepamo se je, češ, mladina še ni sposobna. Kaj smo storili, da bi? Prekrvčevito se držimo položajev in odriavamo mlade moči. Mladina pa raste ob strani, misli po svoje, ima svoje težnje in pripombe in čaka na čas, ko jih bo uveljavila. Če so te težnje zavite, kdo jih korigira? Ko mladi gospodar vzame prvič vajeti v roke, mu konji zbežljajo, če ga oče ni naučil. Kasneje jih lahko užene, toda voz se je morda že prekucnil. Zato je precej jalovo mišljenje tistih, ki mislijo takole. Počakajmo, da mladina doraste, da se zmudi. Sama od sebe, brez tesnega stika z življenjem že od zarana? Pred očmi moramo imeti, da je mladina edina stvar bodočnosti, ki je ne bomo mogli »uvažati«, če hočemo našo izgradnjo socializma še pospešiti.

Take misli naj nas spremljajo v dneh, ko bo v našem mestu zasedal VI. kongres Ljudske mladine Slovenije. Danes je to zbor slovenske mladine — jutri bo to naš slovenski parlament. J. K.

Aprila — kongres ZK

Pod predsedstvom generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije Josipa Broza-Tita je bil 9. septembra v Beogradu VIII. plenarni Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Na plenarnem sestanku Centralnega komiteja je bil sprejet predlog, naj bi zaradi bližnjih volitev v občinske in okrajne ljudske odbore, zaradi skupščinskih volitev, sprejema perspektivnega plana, kakor tudi zavoljo drugega nujnega dela odgodili VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije do aprila prihodnjega leta.

Na plenumu je bilo tudi podano poročilo o razgovorih, ki sta jih imeli delegacija CK ZKJ in vlade FLR Jugoslavije ter delegacija CK KP Sovjetske zveze in sovjetske vlade 1. in 2. avgusta letos v Romuniji.

Plenum Centralnega komiteja ZK Jugoslavije je po podanem poročilu odobril delo delegacije, mened, da je bil sestanek v Romuniji pozitivnega pomena za nadaljnji razvoj odnosov med FLRJ in ZSSR in v prid socializmu in miru na svetu.

Na koncu je plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije izvolil Jovana Veselinova za člana Izvršnega komiteja CK ZK Jugoslavije.

ZIVAHNE PRIPRAVE ZA VOLITVE V SENJURSKI OBČINI

Na zborih volivcev razpravljajo o uspehih in perspektivah

ZANIMANJE VOLIVCEV ZA BODOČI SESTAV OBČINSKEGA ODBORA JE VELIKO ZATO POVSOD PREDLAGAJO ZA KANDIDATE NAJBOLJŠE LJUDI

Občina Sentjur pri Celju šteje po priključitvi občine Planina 17.964 prebivalcev in obsega 24.315 ha površine. Po obsegu in številu prebivalcev je na tretjem mestu v celjskem okraju. Proizvajalci v tej občini ustvarjajo 1 milijardo 559 milijonov dinarjev vrednosti letne proizvodnje. Od tega odpade na kmetijstvo 74, na industrijo, obrt, trgovino in ostale gospodarske panoge pa 26 odstotkov. To pomeni, da je Sentjurska občina še vedno pretežno kmetijska.

Zaprosili smo predsednika občine tov. PETRA HLAŠTECA in predsednika Občinskega odbora SZDL tov. JOZETA MREVLJETA da odgovorita za naš list, kako potekajo priprave za volitve v občinski ljudski odbor. Na to vprašanje sta odgovorila približno takole:

Vse politične priprave za volitve vodi občinski odbor SZDL, tehnične priprave pa občinska volilna komisija. Občinski ljudski odbor je na svoji zadnji seji sprejel sklep, da bi naj v bodoči občinski odbor volili 47 odbornikov, in sicer 27 v občinski zbor in 20 v zbor proizvajalcev. Z ozirom, da v občini prevladuje pretežno kmetijska proizvodnja, saj je razmerje 74% napram 26% v korist kmetijstva, bo v zboru proizvajalcev tri četrtine odbornikov iz kmetijske skupine, le ena četrtina odbornikov pa bo dala skupina industrije, obrti in trgovine.

Občinski ljudski odbor je določil na področju občine 26 volilnih enot, v katerih bodo volili po enega odbornika, razen v samem trgu, kjer bodo volili dva odbornika. Za volitve v zbor proizvajalcev pa bo 11 volilnih enot, in sicer vsaka od osmih kmetijskih zadrug bo tvorila svojo volilno enoto, kjer bodo izvolili iz kmetijske skupine 15 odbornikov, v industrijski skupini pa so zastopana podjetja Alpos, LLP in socialistična obrtna podjetja, v katerih bodo izvolili 3 odbornike, železnica in pošta bo izvolila 1 odbornika in zasebni obrtniki 1 odbornika.

Kandidacijski zbori volivcev so v polnem teku. Doslej jih je bilo že 15, do 22. septembra pa bodo z zbori volivcev povsod zaključili. Udeležba na dosedanjih zborih je bila zadovoljiva in kar je še posebej važno, se volivci za bodoči sestav občinskega odbora živo zanimajo. Zato tudi temeljito razpravljajo o kandidatih, saj jim ni vseeno,

kdo bo vodil njihov ljudski odbor. Povsod, kjer so doslej imeli zbere volivcev, so za kandidate predlagali najboljše ljudi, ki so politično in gospodarsko dovolj razgledani in delovljivi. Predlagani kandidati, če bodo izvoljeni, bodo prav gotovo uspešno sodelovali v novem ljudskem odboru.

Razen temeljitih razprav in žive debate glede kandidatov pa se volivci močno zanimajo tudi za gospodarske probleme, predvsem komunale v svoji občini. Odborniki občinskega ljudskega odbora in člani občinskega odbora SZDL hkrati podajajo volivcem pregled dosedanjega dela občinskega odbora in jih seznanjajo z bodočimi nalogami ter perspektivo razvoja občine predvsem v kmetijstvu pa tudi v ostalih gospodarskih panogah. O bodočem razvoju občine so člani Socialistične zveze že razpravljali pred meseci na občinski konferenci SZDL.

Na vseh dosedanjih zborih volivcev so sicer predlagali več kandidatov, vendar so se v razpravi končno zedinili za enega, najboljšega, razen v eni volilni enoti na Prevorju, kjer so predlagali tudi sokandidata. Iz sestava dosedaj predlaganih kandidatov se da sklepati, da se bo novoizvoljeni občinski odbor pomladil. Od vseh doslej sklicanih zborov volivcev so bili izvedeni vsi, razen v Dobju, kjer bodo morali zaradi slabe udeležbe (manj kot 10% volivcev) sklicati zbor volivcev naknadno. Ko bodo zbori volivcev zaključeni, bodo po vseh predvolilni sestanki in zborovanjih, na katerih bodo volivcem govorili ljudski poslanci.

PRED CEPLJENJEM PROTI OTROSKI PARALIZI

MATI, glej, da ti otrok ne bo očital brezvestnosti

V sklopu celjske bolnišnice se nahaja tudi Izolirnica — infektiski oddelek, ki vzbuja v bolnem kot v zdravem človeku nek grozav drget, če pomisli, da se tu zdravijo bolniki, ki bodo nemara zapustili oddelek s trajno posledico infektijske bolezni. Mnoge od teh bolezni je moč uspešno zdraviti, groza pa obide bolnika v tem postopju, ko vidi, da zdravnik z resnim in zaskrbljenim obrazom zapiše na njegov evidenci karton diagnozo: poliomyelitis (otroška paraliza). Mali bolnik se seveda te besede ne zaveda. Ve samo, da je bolan, da ne more premakniti nog ali rok, da je hrbtnica trda — in spomni se nemara še, kako bridko je v sprejemni pisarni zajokala mati, ko ga je oddala zdravniku v oskrbo. Noben zdravnik ne more nesrečni materi ob začetku zdravljenja zagotoviti, ali bo njen bolnik zapustil bolnišnico zdrav ali bo podlegel, ali pa bo nosil posledice te strašne bolezni.

MODERNA MEDICINA POZNA USPEŠNO ZDRAVLJENJE

Tudi v našem okraju poznamo več primerov popolnega ozdravljenja otroške paralize. Vendar, kot rečeno, noben zdravnik ne more jamčiti paraličnemu bolniku, ali bo popolnoma ozdra-

min, da tu ne sme biti pomislekov in da odklonitev cepljenja pomeni zločin nad lastnim otrokom!

»MOJI LJUBLJENI, ZDRAVI OTROCI«

Vse drugačnega mnenja pa so paralični bolniki sami. Te dni sem obiskala infektiski oddelek Splošne bolnišnice v Celju. Šef oddelka dr. Lesničar me je popeljal v sobo, kjer sta negibno ležala 2 mala bolnika. Slučajno sem tudi sama mati in sem le s težavo zadržala solze, ko sem si v tem krasnem sončnem popoldnevu mesto negibne Barbike predstavljala svojega otroka v postelji. Barbika, dvigni nogico! Če pa ne morem — je zajokal otrok. Na drugi postelji je prav tako negibno ležal mali Jožek. Tudi ta nog ni mogel premakniti. Zalostno sta zrla drug v drugega, zajokal je zdaj eden, zdaj drugi, verjetno sta se spomnila svojcev, domačega dvorišča in veselih iger, vabilo ju je sonce in zapeljiva cesta z otroškim kričanjem, pa se nista mogla dvigniti. Nisem si upala vprašati zdravnik, ali se bosta Barbika in Jožek še kdaj lovila po pisanih livadah in razposreženo skakljala po domačem dvorišču. Bilo mi je hudo in sem s trpkim občutkom zapustila bolniško sobo.

V drugi sobi sem se vseda k postelji starejšega paraličnega bolnika, 37-letni Blatnik Oto, industrijski nadzornik iz Velenja je za paralizno zbolel ob koncu letošnjega avgusta. Ušoda se je čudno poigrala z družino. Bolezen si ni izbrala njegovega 6-letnega sinčka, na 3-letne hčerke, ampak njega, ki se mu v teh zrelih letih niti sanjalo ni, da bo obležal v bolniški sobi z negibnimi nogami. Mirno mi je pripovedoval o pričetu in poteku bolezni, mirno je tudi pokazal na svoje negibno nogo, ki »ne ve zanje«, povedal mi je, da je oče dveh predšolskih otrok — pri tem pa se mu je utrgal glas, obile so ga solze in je v pretreganih stavkih izdaval: »Naj bom pohabljen jaz, če že tako mora biti — samo da ne bi prišli za mano moji otroci.« Skoro zakričal je te zadnje besede in z nežnim, očetovskim čustvom dodal »Moji ljubljeni, zdravi otroci.«

Ko sem mu omenila, da se tudi v našem okraju pripravljajo akcija za cepljenje otrok proti otroški paralizni, so mu zažarele temne oči: »Četudi bi 50 jurjev stala takšna injekcija, ne bi pomišljal, da ne bi zavaroval svojega otroka proti tej grozni bolezni!« Vsi starši pa niso enakega mnenja, sem dodala, pa me skoro ni razumel in sem mu morala še enkrat ponoviti, da nekateri starši še pomišljajo, ali bi se odločili za cepljenje ali ne. Tedaj me je prosil, naj v njegovem imenu pozovem vse velenjske in druge matere, naj svojim otrokom prihranijo muke, ki jih preživlja on — in da naj ne bo družine, ki bi svojega otroka ne varovala proti tej strašni bolezni. V

zanosu mi je kar sam začel narekovati pismo:

PISMO VELENJSKIM MATERAM

»Ali se zavedate matere, kaj imate, če imate zdrave otroke! Ko sam prestajam to kruto bolezen, me obhaja groza ob misli, da bi moj otrok trpel takšne bolečine, ležal negibno tedne in mesece v postelji, potem pa bi ga nemara še v naročju odnesel domov, revčica, z mrtvimi nogami. Prihranite ljubljene mu otroku te bolečine in zagrenjenost nad posledicami najgroznejše bolezni in izrabite priliko, ki se vam nudi. Tudi če bi odšel težke tisočake za injekcije, ne bi pomišljal, ker poznam to bolezen. Naj ne bo primera, da bi zaradi vaše malomarnosti ali napačnega pojmovanja ostal naš otrok invalid za vse življenje — in pomislite, kako bridki bi vam bili morda kasneje njegovi očiki, da bi mu lahko, pa mu niste hoteli pomagati. Matere, ne preslišite mojega klika in opomina!«

»SI TI ZARES KAKER IVAN?«

Naj prižgemo svetlo lučko k temnim mislim paraličnih bolnikov. V Celju mi je bilo naročeno, naj obiščem težkega paraličnega bolnika, Kakra Ivana iz Sentflorjana pri Gornjem gradu. Dobila sem podatke, da ima paralizirani obe roki in obe nogi. Tako sem si predstavljala, da ga bom pač našla v vozičku. Zaradi pomankanja časa, da bi si prihranila 4 ure hoda, sem predhodne obvestila domače in prosila, naj mi bolnika pripeljejo do Gornjega grada. Ob določenem uri sem čakala na cesti. Bolnika z vozičkom ni bilo videti, pač pa mi je nasproti pripeljal mlad kolesar in kar verjeti nisem mogla, ko mi je moj spremljevalec dejal, da je to Kaker Ivan. Cim je stopil s kolesa, sem ga najprej vprašala: »Si ti res Kaker Ivan?« Seveda sem — je odgovoril. Najprej sem pomislila, da mora biti pomota in da sem v Celju dobila napačne podatke. Si bil ti kdaj bolan — sem poizvedovala dalje. »Bil, pa še kako, ne rok ne nog nisem več čutil.« Potem sem verjela, da je bolan, in stopila sva k kmetu Rebersaku, da bi se pomnila malo več. Treba je bilo prehoditi manjšo vzpetino, pa sem ga vprašala, če mi bo lahko sledil. »O, še prehitel vas bom.« In res je Ivan, ob čigar postelji je njegova mati še pred tremi leti tako obupno jokala, malodane tekla v breg. Pri hoji je bilo desni nogi komaj poznati, da je bila nekoč mrtva.

In 17-letni Ivan mi je pripovedoval, da je leta 1953 igral na novoletni jelki v Gornjem gradu, da ga je strahovito zeblo in glava ga je bolela. Komaj se je privlekel domov in legel v posteljo. Drugi dan je začutil bolečine v glavi in glavo je le še s težavo dvignil. Potem pa je obležal, klical so zdravnika, ki ga je takoj napolil v celjsko bolnišnico. Mati je presunljivo zajokala, ko je slišala diagnozo: poliomyelitis. Gotovo je imela v mislih še svojih sedmero otrok, ki so ostali doma. In Ivan ji ni mogel več stisniti roke, ko se je poslovila od njega. . .

Mislil sem, da bom umrl, kajti rok ne nog nisem več čutil in tudi hrbtnica je bila trda. Vendar sem se smejal in bodril mater, ki je tako obupno jokala. V Celju sem ostal 2 meseca, potem pa so me poslali v Kamnik v Dom invalidske mladine. Tam sem delal vaje

Pri razširjanju ceste Vojnik—Dobrna smo na film »ujeli« tole skupino delavcev. Zaposluje jih okrajna uprava za ceste. Mnogi med njimi so sezoni iz bližnjih vasi. Zasluzek? Dekle v sredini je povedalo, da zasluži 35 din na uro. Veliko ni, toda vsak dinar pride prav, če je bolezen v hiši, zemlje pa ni toliko, da bi lahko vsi brez pomanjkanja živeli. . .

— Prometne nesreče. Res jih je veliko preveč. Toda občutno bi jih lahko zmanjšali, če. . .

Toda — če in če. Vse je lepo pri nas, samo ceste. . . Ceste so žile sodobnega prometa in gospodarstva. Na žalost le-te niso vselej sodobne. Ostri ovinki, ozka cestišča, prestirni klanci in luknje, luknje. . .

To je slika, ki se vsakemu nudi in te

za hrbtno in trebušno muskulaturo, vaje za noge proti uporu ter tople kopeli. Ko sem po nekaj tednih lahko že sedel, sem dobil močno voljo do življenja — in glejte, ozdravel sem. Danes čutim samo za malenkost manj moči v levi roki in v desni nogi. Delam lahko že lažja dela s konji, vozim kolo in hodim skoro dnevno od doma v dolino (3 ure v obe smeri). Pred tremi leti sem bil s kolesom celo v Sošanju (preko 40 km) in z lahkoto bi lahko prevozil isto pot tudi nazaj, če me ne bi zalotilo slabo vreme. Kolo voziti sem se pravzaprav naučil šele po svoji bolezni. . .

— Vaša domovina je prekrasna. Pravi užitek je, opazovati to prelesto pokrajino, toda. . .

— Če mi je šoferski poklic všeč? Seveda mi je. Pa še bolj bi mi bil če. . .

je v našem okraju, turizem, zdravilišča, vse to trpi zaradi slabih cest. Dediščina preteklosti in spritno še važnejših nalog, premalo sredstev, da bi čez noč vse uredili.

In vendar. Lani je bilo obljubljeno,

(Nadaljevanje na 5. strani)

Lepše in širše ceste

DOM ONEMOGLIH GRMOVJE PEROVNO

ima na prodaj:

16-VRSTNO SEJALNICO,

IZRUVAC ZA KROMPIR,

OBACALNIK ZA seno znamke »VESNA«

Sprejme žensko delovno silo srednjih let za opravljanje kmetijskih del, živinoreje in svinjereje. Nastop službe takoj. Plača po uredbi. Hrana in stanovanje za samsko osebo preskrbljeno!

Bert Zavodnik

Družbena vloga gledališča

Letno poročilo o sezoni 1956-57 v Celjskem gledališču (Nadaljevanje)

ODRSKI DELAVCI

Da ne bo pomote: pisati hočem o tehničnem osebju. To so ljudje, ki brez njih ni gledališke umetnosti, čeprav nikoli med sezono o njih ne pišemo. Med sodelujočimi smo lahko v vsakem gledališkem listu zapazili tudi imena nekaterih izmed njih. Danes ima gledališče kar precejšnje skrbi s tehničnim vodstvom. Šefa tehničnega osebja sploh nimajo, še dosti bolj koľljivo pa je vprašanje delavnic. Trenutno obstoje krojaška, mizarška, lasuljarska, čevljarska, kašersko-rekvizitarna in priročna električna delavnica. Vse te bi pravzaprav spadale v prostore izven gledališča, pa se stiskajo v stavbi, razen mizarске, ki je hkrati v zasilno kulisarno v dvoranu »Kajuhovega doma«. To ne pomeni slabo samo za gledališče, pač pa tudi za gojence doma, ki so prikrašani za nujno potrebno dvorano. Obstoje sicer načrti, ki bi po njih gledališče dobilo prostore za shrambo starih in novih kulis in za vse delavnice, razen za lasuljarsko, ki tako mora ostati v hiši. S tem bi v stavbi rešili vprašanje stiske, pridobili bi celo prostor, ki je v njem zdaj gledališki muzej, pa je namenjen za študijsko sobo, če bi pa lahko stavbo po načrtu zgradili, bi bil v njej tudi gledališki muzej. Seveda tu lahko vprašamo: kdaj in od kod dobiti denar? Ob tem vprašanju sploh pripomnim, da bi bilo potrebno o finančnih problemih gledališča posebej pisati, kar meni tu ni mogoče, hkrati bi pa tudi presegalo okvir. Tu sem navedel samo problematiko, o odrskih delavcih in njihovem delu med predstavo, pa bi lahko ob priliki napravili lepo reportažo.

UPRIZORJENA DELA

Ob izbiri del za neko gledališče je dandanašnji potrebno misliti na veliko stvari. Oceniti je potrebno igralske sposobnosti gledaliških igralcev, vsebinsko in tehnično vrednost del, prilagodjenost publike in misliti ne navsezadnje tudi na finančni uspeh. Se bi lahko naštevati in prebrali bi lahko vrsto razprav o reper-toarni politiki. Toda tega namena nimam. K zgornjemu bi dodal samo še vprašanje: lov za rekordom ali kvantiteta za kvaliteto. Četudi lahko trdimo, da doslej v Celjskem gledališču zbor igralcev ni bil popoln, moramo priznati, da so bila večidel izbrana dela po vzoru sodobnih gledališč, da pa je bilo tako vsebinsko kot tehnično čutilo prizadevanja, ki predstavljajo presunkovit preskok in se jim publika ni povsem prilagodila, kar pomeni, da je finančni uspeh manjši, kot bi lahko bil in da je moralo gledališče prav zaradi tega številčno širiti predstave in v prevelikem tempu študija premajhen zbor igralcev ni pokazal tolikšne kvalitete, kot bi jo lahko sicer. Torej v prihodnje: Nič več številčnosti na račun vrednosti!

Na kratko: V »Antigoni« je spor med silami, ki bi naj bil najbolj izražen, zvođenel, s poudarkom bistva je bil okvir odvečen in predstava nehomogena; »Stare ruske šale« so se prelevile v burko, ki je dišala po ceni cirkuški

„Prešeren“ vabi...

Glasba in v njo vse glasbeno življenje sta povezana neposredno s človekovo naravo in z družbenim razvojem. Z njo si krepimo svojo moč pri delu, v njej iščemo sproščanja svojih čustev.

V službo oblikovanja in oplemenjevanja tega našega prirodnega nagljenja do glasbe je pred letom stopila tudi »Prešernova« glasbena šola. Namenjena je predvsem mladini, tako oni, ki je v šolah, kakor oni, ki se učijo in dela v naših delavnicah, obratih in podjetjih, da bi iz tega delovnega naraščanja vzgojila čim številnejši kader ljudskoprosvetnih godbenikov.

Vpisovanje v šolo v novem šolskem letu bo od 16. do 20. septembra, vsak dan od 18. do 19.30 ure v društvenih prostorih v ulici Tončke Čečeve. Sprejemajo se učenci za pouk pihalnih instrumentov, tamburaških instrumentov ter harmonike. Kandidati za pihalne instrumente morajo biti stari najmanj 12 let, harmonikarji pa morajo imeti lastno harmoniko. Vsem učencem je zagotovljen tudi pouk glasbene teorije.

K vpisu vabimo tudi učence vseh prejšnjih letnikov in oddelkov. Ostala pojasnila bo mogoče dobiti ob vpisu.

V ponedeljek 16. septembra začne tudi mešani pevski zbor PD »France Prešeren« z rednimi pevskimi vajami. Pevski zbor se je zadnji čas zopet dvignil na stopnjo, ki je lahko v čast pevcev, društvu in mestu. Napisane in izrečene ocene ob nastopih v pretekli sezoni mu pri tem stanju, disciplini in umetniškem vodstvu obetajo še lepšo bodočnost. Zbor bo tudi v novi sezoni ponel našo pesem preko meja ožje domovine, oktobra že v Zagreb, nato pa predvidoma v Sarajevo in Novi Sad.

Taki izgledi nalagajo doseganju pevcev umetniško in ljudskoprosvetno dolžnost, da vztrajajo v pevskih vrstah, vse druge ljubitelje ljudske in umetne pesmi pa vabijo, da se »Prešernovim« pevcevm pridružijo. Petje bo vodil prikljubni dirigent Jože Kores.

zabavi: »Dežurna služba« je doživela močan odmev, toda človečnost, ki bi naj bila bistvena, je utonila v politični aktualki, nasladni za obralce in neprepričljivi za trezne. »Vremenarjem«, Herbert Grün je pokazal v »Antigoni« režijo intelekta, ušlo so mu pa odrsko gibalne vezave. Sveta Jovanovač je preveč rahljal vajeti in v njegovih režijah se osebe gibljejo hudo nesistematično. Andrej Hieng se je odlikoval z domiselnostjo, ki mu je pri »Macbethu« škodila, toliko bolj pa koristila pri »Petra Seme pozni poroki«, nekaj temu je zmanjkalo pri »Skopuhu«, kjer se je bolj ko kjerkoli pokazala analitično vezna razumnost. »Volpone« Branka Gombača je odlično trdo delo in disciplinirano doslednost, ki je je povsod drugod najbolj primanjkovalo. Gost — režiser, slušatelj AIU Janez Vrhunc, je pokazal, da je iznajdljiv, organizatoričen in vodilen, spodsrljaji so bili neizbežni — več mu delo ni moglo nuditi.

Vsem režiserjem je — vedno znova poudarjam — zmanjkovalo časa. To sicer ni opravičilo za neuspehe, a dopovedljiv vzrok, ki ga ni bilo mogoče obiti.

drugo, v kolikor že pač je, samo za nameček.

REŽISERJI

Tu v prvo: Slabo je, če je nekdo na pohodu, ne da bi si odpočil. Juro Kislinger pa je koračil s predstave na predstavo. Uspeh je pač v »Vremenarjem«, Herbert Grün je pokazal v »Antigoni« režijo intelekta, ušlo so mu pa odrsko gibalne vezave. Sveta Jovanovač je preveč rahljal vajeti in v njegovih režijah se osebe gibljejo hudo nesistematično. Andrej Hieng se je odlikoval z domiselnostjo, ki mu je pri »Macbethu« škodila, toliko bolj pa koristila pri »Petra Seme pozni poroki«, nekaj temu je zmanjkalo pri »Skopuhu«, kjer se je bolj ko kjerkoli pokazala analitično vezna razumnost. »Volpone« Branka Gombača je odlično trdo delo in disciplinirano doslednost, ki je je povsod drugod najbolj primanjkovalo. Gost — režiser, slušatelj AIU Janez Vrhunc, je pokazal, da je iznajdljiv, organizatoričen in vodilen, spodsrljaji so bili neizbežni — več mu delo ni moglo nuditi.

Vsem režiserjem je — vedno znova poudarjam — zmanjkovalo časa. To sicer ni opravičilo za neuspehe, a dopovedljiv vzrok, ki ga ni bilo mogoče obiti.

Likovna razstava KUD „France Prešeren“

V celjskem likovnem življenju se je zgodil letos važen dogodek, ki bo imel gotovo pozitivne posledice na vso nadaljnjo rast celjske likovne delavnosti, zato ga bom enkrat kasneje temeljiteje obdelal v zvezi s problematiko resnične umetnosti in kiča, ki v Celju še vedno ni razčiščena. Zunanja vsebina tega dogodka je: ločitev akademskih umetnikov od amaterjev, čeprav označba ni najtočnejša, saj akademski študij ni bil predpogoj te ločitve.

Zaradi opisanega dogodka je letošnja razstava KUD »Fr. Prešeren« prva čisto amaterska razstava zadnjih nekaj let in zato važna kot ogledalo dejanske zmogljivosti njenih ustvarjalcev. Ta zmogljivost ni posebno velika, saj je v razstavljanih delih mnogo manire in le malo iskanka za novimi izraznimi sredstvi in za poglobljeno vsebino. To je napaka večine amaterjev, pa tudi njih opravičilo, saj se ukvarjajo z umetnostjo le v prostih urah, žrtvujoč ji svoj razpoložljivi čas, čestno uklenjen v mreže drobnih vsakdanjih skrbi in skoraj vedno brez prepotrebnih zunanjih impulzov. Seveda igra pri temu veliko vlogo tudi značaj in talent amaterja, sposobnost njegovega znanovanja in ne nazadnje iskrenost do samega sebe in poštenost do publike.

Med razstavljalci sta najbolj zaključeni Steinfelzerjeva in Ščukova, napre-

den B. Vudler, manirirana pa Pristovškova.

Steinfelzerjevi lesorezi so drobni, preprosti in nezahtevni, zato pa iskreni in dobro zajeti v črno-beli ritmični ploškev. To jim daje ubrano ravnovesje, ki na gledalca prijetno vpliva, ker mu postreduje občutek mira. Najboljši so: Zimski motiv, Motiv iz Istre, Drevored in Trčistan.

Ščukini akvareli so prijetni in sočni, tehnično pa še vedno ne do kraja dosegajo. Polaganje barve na barvo pri akvarelu sicer ni zabranjeno, jemlje mu pa mnogo neposrednosti in svežosti, zato bi se morala Ščukova nekoliko potruditi, da si osvooi popolnšejo tehniko. Talenta in smisla zato ima dovolj, treba je le nekoliko volje in poglobljene zbranosti.

Vudler zanimivo, čeprav nedosledno tipa naprej. Tulipani so barvno dobro postavljeni, moti pa neskladnost ploškovito zajetega šahovskega motiva in modelacija tulipanov in vase. Če bi se Vudler pri predmetih doslednejše odtrgal od plastične signifikance in celo sliko zajel res ploškovo, bi dosegel s to sliko lep uspeh. Isto velja za »Akvariji«: voda je barvno dobro naštudirana, ribe tudi; moti pa njihovo preveč veristično podajanje in predvsem barvno mašilo ob robu akvarija, ki ničesar ne pove. Tu bi bila bolj na mestu tonska rešitev. Vsekakor ima Vudler za seboj gotovi razvoj, ki kaže na resnost prizadevanj in bo pri nekolicino pogumnejšem prijemu lahko dal pravi lepše rezultate.

Pristovškova vztraja na pozicijah prejšnjih let, kar je znak manire, ki kliče po osvoboditvi posebno tehničnega značaja.

Od ostalih 4 razstavljalcev je omeniti: Okornova je preskromna in boječja, zato ostaja v drobnem deskriptivizmu, Vudler ml. je začeti, o katerem se ne da še ničesar reči, Derejanjeva ima smisel za risbo (Motiv iz Velenja), Tisnikar pa sicer iskreno toda okorno in naivno razmerje do slikarstva, katero poskuša barvno reševati.

Amaterski klub »Fr. Prešeren« bo moral v bodoče vlagati vedno več truda v svoj napredek, da ne bo — brez podpore akademikov — zdrknil preko nevarne roba kiča, v katerega tako radi zaidejo tovrstni amaterski klubi. Komaj namreč nadvlada želja ugajati estetsko nezvoženemu ljudskemu okusu, umetnina ni več izpoved umetnika na višji in amaterja na nižji kvalitetni ravni, ampak komercialni predmet »široke potrošnje« ali pa tudi naročila. Upajmo, da se to celjskim amaterskim klubom ne bo zgodilo, seveda bo šele nadaljnji razvoj pokazal v koliko so naše želje upravičene ali ne.

Jože Turk

Nekaj pripomb k ureditvi grafične razstave starih mojstrov

V nanizanih opombah ne mislim analizirati drobne umetnine, katere nam je srečno naključje ohranilo v Celju — saj so imena njihovih avtorjev svetovnega zvena — ampak se predvsem dotakniti prostorov in ambianta, v katerem morajo trenutno viseti. Če človek gleda nedodelanost prostorov, cementna tla, apeno beli namaz sten, odprte puše iz katerih štrle električni vodi itd. se ne more znebiti vtisa — čeprav v tem primeru opravičljivega — nemarnosti. Nastaja vrašanje, ali je tako grobo improvizirani okvir sploh primeren za razstavo tako visoke umetnostne ravni in poleg tega tako drobnih subtilnih umetnin. Ali je umetnina kot grafikon ali statistična tabela, s katero napolniš po potrebi prostore, ali je sredstvo za baharijo, čeprav brez globljega razumevanja za njene globlje vrednote, ali pa ima še kako visoko, recimo vsaj kulturno-historično poslanstvo. Ravno grafika zaradi svoje subtilne, nežne, drobne govornice, katero znajo pravilno ceniti samo ljubitelji in poznavalci umetnosti, zahteva kulturno, to je čisto, do kraja izdelan, dostojno opremljen, eksaktno aranžiran prostor; če ne, izgubi na moči svoje pripovedne vrednosti, ker jo okolje preveč duši. To se na žalost dogaja z grafiko v banalnih prostorih razstavišča.

Končno se kritično dotaknem še kataloga, ki je sicer dobro sestavljen, razporejen in kliširan, toda nemogoče obrezan. Preozka in povrhu še poševna obreza mu jemlje ves izgled razkošja, ki je pri takih izdajah nujen, in vzbuja v nas občutek utensjenosti in revščine.

Skoda za oboje — ker je bilo dobro zamišljeno.

J. C.

Komorni moški zbor pomlajuje svoje vrste

Komorni moški zbor iz Celja, ki je v svojem osemetnem delovanju dosegel prav lepe uspehe, se je odločil pomladiti svoje vrste in sprejeti v vse štiri glasove po nekaj pevcev, ki bi bili pripravljeno gojiti to zvrst glasbene umetnosti. Predvsem želijo sprejeti tiste posemznike, ki doslej niso vključeni v pevске družine kulturnih društev. Interesenti se lahko zgledajo vsak terek in petek ob 19. uri v Glasbeni šoli, kjer jim bo dana prilika spoznati delo zbora kot tudi možnosti, ki jih zbor nudi.

V Dobrno po zdravje

Med slovenskimi zdravilišči ima Dobrna zelo star sloves, saj je dolga leta termalna voda bila priljubljenost za zdravljenje v tem kraju. Danes je način zdravljenja izpopolnjen z najnovejšimi sredstvi, ki jih sodobno zdravilstvo pozna. In vendar mora čas tudi tu prispevati svoj delež, da bo Dobrna v javnosti na tisti stopnji slovesa, ki ga zasluži.

LETOŠNJE LETO JE ZA ZDRAVILIŠČE DOBRNA REKORDNO. Nove metode zdravljenja, povečana kapacitete zdraviliških hotelov in vsestransko izboljšanje zdravstveno turi-

zdraviliških stavbah (letos bodo leti imeli okoli 25.000 nočnih) pa ni edina oblika tega vpliva. Kmetije v okolici pragoja tudi veliko svojih pridelkov zdravilišču in gostom. Veliko tukajšnjih

V teh septembrskih sončnih dneh je v Dobrni še vedno vse polno pacientov in turistov. Tu je mir, lep sprehodi, zdravilna voda, zdravstvene kure in nič hrupnega veseljačenja. Vsak od teh ima svoje težave, vsak pa tudi polno želja. Morda samo eno, pa to življenjsko važno in veliko...

stičnih prilik v Dobrni, vse to se letos obrestuje z rekordnim obiskom v zdravilišču v letih po osvoboditvi. V upravi zdravilišča so mi postregli z naslednjimi podatki, kako se je od leta 1954 gibalo število nočnih v Dobrni.

Leta 1954 je prišlo 22.614 nočnih na zdravstvene zavarovalnice, na invalide, člane ZB in spomeničarje 11.102, na samoplačnike 17.360 in na tujce 558. Skupaj 51.634 nočnih.

Leta 1955 odpade na zdravstvene zavarovalnice 25.223 nočnih, na borce invalide in spomeničarje 9234, na samoplačnike 18.409 in inozemce 931 nočnih. Skupaj 53.797 nočnih.

Lani je bilo stanje naslednje: 43.079 nočnih na zdravstvene zavarovalnice, 3481 na borce, invalide itd., 17.718 nočnih na samoplačnike in 752 na tujce. Skupaj 65.030 nočnih.

Letos je bilo do konca avgusta že 53.244 nočnih. Od tega zavarovalnici 38.473, invalidi 2243, borci 196, samoplačniki 10.896 in tujci 1346 nočnih. Spriči dejstva, da so hotelske kapacitete še vedno polno zasedene in da zasebni lastniki tujskih sob še ne opažajo padca obiskovanja zdravilišča, predvidevajo, da bo letošnja Dobrna do konca leta dosegla najmanj 85.000 nočnih, kar je za dvajset tisoč več kot lani.

Pomembno so te številke, za sloves Dobrne pa še prav posebej vedno raste število samoplačnikov in pacientov iz inozemstva.

ZDRAVILIŠČE IMA SVOJ VPLIV NA ŽIVLJENJE KRAJA...

Zdravilišče, ki je zrastle sredi dokaj siromašne pokrajine ob vznožju Kozjaka, ima tudi svoj gospodarsko-politični vpliv na vso okolico. Najbližja industrija je v Vitanju. Dobrna je značilen dokaz, da je zdravstveni turizem lahko zelo pomemben tudi za izboljšanje življenjskih prilik prebivalstva. Dejstvo, da pri privatnikih letno prenoči veliko število gostov, ki nimajo prostora v

prebivalcev v sezoni dobi zaposlitev v zdravilišču in končno zdravilišče samo tudi obilo pomoč prebivalstvu v kulturno-prosvetnem pogledu.

RAZGOVOR Z ZDRAVNIKOM...

V zdraviliški ambulanti pacientkam gotovo nisem napravil usluge, ko sem jim za kratek čas, zaradi moje radovednosti, odtegnil zdravnika Dr. B. Vrtovec, ki je v zdravilišču uvedel nov način zdravljenja z najsoodobnejšimi metodami, mi je postregel z dragocennimi podatki zdravstvenega značaja. Dejal je, da nad 60 odstotkov pacientov v Dobrni popolnoma ozdravi. Seveda ne ob prvem obisku, saj je za nekatere bolezenske potrebna večletna kura. Predvsem so uspešna zdravljenja vnetih tumorjev na jajcevodih itd. Odstotek pacientov, ki v Dobrni dosežejo znatno izboljšanje zdravstvenega stanja je neprimerno višji.

ZLONAMERNE GOVORICE IN NEPOUČENOST NAM MNOGO ŠKODLJO...

Zdraviliški zdravnik je dejal, da ima Dobrna tudi svoje nenamerne nasprotnike. Govornice med ljudmi pač ni mogoče drugače odpraviti kot z dejstvi, ki obrekovanja postavijo na jač. Veliko bolj nerazumljivo pa je, da celo mnogi zdravniki, okrajne komisije socialnega zavarovanja v nekaterih krajih, niso mnogo boljši. Zgodi se, da zdravnik specialist priporoči pacientko za Dobrno, komisije pa, ki o tem odločajo, obravnavajo zadevo celo s posmehom, zraven pa nimajo niti pojma o načinu zdravljenja v Dobrni.

RADOSTNA SPOROČILA...

To so težave, ki pa jih bo kolektiv zdravilišča sčasoma odstranil. Vse take primere, ki povzročajo upravičeno jezo, odtehtajo uspehi, ki jih dosegajo. Zdravnik mi je pokazal vrsto pisem, v katerih pacientke sporočajo veselo novice, se zahvaljujejo v besedah polnih toplote. Pokazal mi je pismo pacientke M. J. iz Ljubljane:

Spoštovani gospod doktor!

Kot sem obljubila, vam s veseljem sporočam, da sem v oktobru mesecu zanosila. V Dobrni sem se zdravila leta 1953 in 1956. Počutim se dobro in upam, da bo šlo vse po sreči.

To je bila mlada žena, ki je nekaj let pogrešala čiščo, katere zakon je bil srecen, dele otrok ni bilo. V Dobrni se je pozdravila in po vrtnitvi z drugega zdravljenja je končno vsa vzradoščena občutila, da bo mati. Rodila je zdravega otroka.

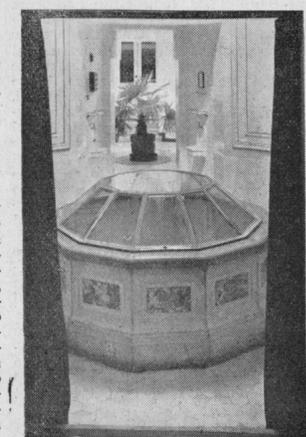
Takih pisem in sporočil je veliko. Če jih človek prebira in v njih zasluži toliko toplote in vzvišene radosti, potem človeka naravnost zasrbi roka, ko sliši razne pikre na račun žena, ki gredo po zdravje v Dobrno.

NI VSE ZLATO KAR SE SVETI...

Na dvorišču sem govoril z mlado ženo. Dve leti je poročena, oba si želita otrok. Toda... Trdno je prepričana, da bo ozdravela. Tudi njo je mož s tesnobo pustil v zdravilišču. »Saj veste, zlobni jeziki.« je povedala. Ne zato, ker ji ni zupal, bolj zaradi čveka. Kri-ve so žene same. Gotovo je malo takih, ki ne pridejo zaradi zdravja, toda za ugled ustanove je ena dovolj. Povedala je, da je od komisij odvisno, kakšne pacientke zdravilišče dobi. Na koncu je pripomnila: »Če bi imela kaj besede, bi ženam, ki so poslana na zdravljenje, pa se ne zdravijo, odrekla pomoč skupnosti...«

Res je tako. Žena je imela prav. V zdravilišču je predpisan red in tega bodo v bodoče še poosttrili. Kdor je potreben zdravljenja in resničnega oddiha, bo tudi v bodoče, v bodoče še bolj, našel v Dobrni mir in zdravstveno nego.

V tem idiličnem kraju, pripravnem za lepe in mirne sprehode, z zdravilno vodo, kopelmi in pitno kuro, so prenekateri našli zdravje, mnogim pa je ta kraj edini, kjer najdejo mir in resnični počitek. Vse res še ni tako kot bi bilo potrebno. Marsikaj bodo uredili s svojimi sredstvi in poštovanostjo,

Termalni vrelce v Dobrni

za druge stvari pa, kot na primer ureditev prepotrebne vodovoda, pa pričakujejo upravičeno pomoč skupnosti.

Kot vidimo, vloga kolektiv zdravilišča Dobrna mnogo naporov v izboljšanje stanja tega zdraviliško-turističnega kraja, bori se z raznimi težavami, toda kot letošnji uspeh kaže, se ne trudi zaman.

iz celja in zaledja

CELJSKI „TRAMVAJ“?

Na razstavi »Celje 1957« je bil tudi nekaj dni razstavljen tale avtobus, ki ga je za Avtobusni promet Celje izdelalo podjetje »Avtobus«. Na prvi pogled se vidi, da je vozilo, oziroma njegova karoserija, izdelano za izrazit mestni promet. Vrata se zapirajo na zračni pritisk, pri vstopu je kabina za sprevoznika, ima (ne vem koliko) sedež in širok hodnik za stojšča itd. Celjani smo se že razveselili, da bo to prvi mestni avtobus, ki bo vozil »notranje« proge. Toda nekaj dni smo ga razočarani gledali, kako se »odpravljajo« na dolge proge. Naj ugovarja kdor hoče. Celju je že potreben notranji promet n. pr. od Polud do Zgornje Hudinje, od Levca do Štor in do Ostronoga. Pa tudi krožne vožnje po obratnih terenih mesta. Ali pa morda čakamo, da bo vsak imel svoj »Fiat 600«?

Priznanja za 5-letno delo pri Trgovinski zbornici Celje

Upravni odbor Trgovinske zbornice za okraj Celje je priredil pred dnevi v prostorih Gospodarskega kluba sprejem za 22 predstavnikov industrijskih in trgovskih podjetij, ki so od ustanovitve avgusta 1952 dalje nepretrgoma delali v upravnih in drugih odborih zbornice in s svojim prizadevanjem pomagali izgrajevati sistem blagovnega prometa. Predsednik zbornice Marjan Učakar je po krajšem nagovoru podelil priznanja, ki so jih prejeli: Mišo Bobovnik, Miroslav Bele, Franc Cokan, Pavel Colner, Karl Dolinšek, Ivan Er-

menc, Anton Fazarinc, Tone Gabrič, Rudi Hribar, Mihael Krof, Leon Milinarič, Rudi Pibrov, prof. Ludvik Rebeušek, Edo Steblovnik, Janko Skornšek, Ivan Sepec, Franjo Štajner, Jože Štruc, Ivan Uranjek, Ivan Ulaga, Franc Videmšek in Stane Zagorčnik.

Sprejema so se udeležili tudi člani predsedstva republiške Trgovinske zbornice, predsednik OLO Riko Jerman in predsednik celjske občine Andrej Svetek.

CELJSKI TRG V TEM TEDNU

Celjske gospodinjice se letos pač nimajo dosti pritoževati nad živili, ki jih nudi celjski živilski trg, saj je moč dobiti prav vse in tudi izbira je prav pestra. Seveda pa si vsaka potrošnica želi, da bi bile cene nekoliko nižje, ali pa vsaj bolj stalne. Tako je pred kratkim gospodinja lahko paradiznike in papriko kupila še po izdatno nižji ceni, kot je danes in kar težko je razumeti, kako je mogoče, da v tej sezoni paradiznika in paprike cena temu pridelku tako varira. Vreme je lepo in ne zabrajuje zorenja. Gospodinjice tudi ne razumejo, čemu naše vrtnarice ne morejo pridelati tako kvalitetne paprike, kot jo je zadnje dni prinašal tuj proizvajalec na trg. Krasna, mesnata bela paprika tega proizvajalca (zasebnika) pa je imela prav isto ceno kot drobna zelena paprika drugih prodajalcev, med katerimi je bil tudi socialistični sektor.

Zapisali smo, da je na trgu vsega dovolj — pri tem pa smo pozabili, da se morajo gospodinjice precej truditi, da staknejo v zgodnjih jutrnjih urah na tržnici male kumarice za vlaganje. Ali se protizvajalcu mar bolj izplača pustiti zoreti in prodajati po razmeroma nizki ceni, ko bi lahko za male kumarice glede na veliko povpraševanje zahteval precej večjo vsoto!

PTICE PEVKE SO OGRŽENE

Med lastniki flobertov in zračnih pušk, posebno med mladoletniki, se je razpasla grda navada, da neumisljeno streljajo ptice pevke pa tudi druge pristne ptice. Te brezvestneje je treba opozoriti, da je vsako streljanje in uničenje omenjenih ptic po zakonu zadržano in bodo klicani na odgovornost. Ptice pevke so že tako zelo ogrožene po raznih skropivih in zdaj jih zatira še človek kljub temu, da so mu v veliko korist zaradi uničevanja raznega mrčesa in raznih zajedalcev. Zato se ne smemo čuditi, da je teh ljubih kraljcev vsako leto manj. Pristojne ljudi prosimo, da ptice zaščiti.

Gibanje prebivalstva

V času od 31. avgusta do 7. septembra 1957 je bilo rojenih: 19 dečkov in 25 deklet.

Poročili so se:

Franc Vrečer, rudar in Frančiška Ograjenski, gospodinja oba iz Celja. Anton Zerjav, mizar, pomočnik in Nada-Marija Jezernik, otroška negovalka oboje iz Celja. Franc Lesnik, post. uslužb. iz Lise in Hedvika Kranjc, krojaška pomočnica iz Medloga. Jožef Fidler, delavec in Marija Centrih, delavka, oboje iz Štor. Stojan Ivan Herzonih, veterinar iz Močice in Marija Salobir, pred. učiteljica iz Dobja pri Planini. Milan Žilli, trg. pomočnik in Erika Potočnik, delavka, oboje iz Celja. Franc Cremožnik, poljski delavec iz Loznice in Helena Dolenc, sivilja iz Babnega. Ivan Krec, profesor iz Varazdina in Dragomira Einspieler, trg. pomočnica iz Celja. Stefan Fras, mizar iz Dohrove in Karolina Piliš, uslužbenka iz Trnovelj. Stanislav Poplas, stroj. ključavničar in Vida Vodišek, bančna uslužbenka, oboje iz Trbovelj. Milan Hrančič, kurjač in Marija Zorko, bolniška strožnica, oboje iz Celja. Ivan Zelenik, poljski delavec in Angela Zelenik, polj. delavka, oboje iz Krsinjega vrha pri Sevnici.

Umrli:

Martin Zagar, upokojenec iz Lahovgrabna, star 65 let. Anton Božnik, rudar iz Celja, star 51 let. Jožef Potočnik, zidar iz Celja, star 54 let. Viktorija Tičar, gospodinja iz Sp. Hudinje, stara 76 let. Marijana Skaza, otrok iz Hranitnika, stara 7 mesece. Anica Žibert, otrok iz Brezja, stara 4 mesece. Filip Jerič, upokojenec iz Celja, star 78 let. Helena Leskovešek, polj. delavka iz Gorice, stara 69 let. Terezija Rataj, otrok iz Straže, stara 1 dan. Elizabeta Fonda, postojnica iz Kamenč, stara 71 let.

Priloge za volitve v Celju

Pred dnevi je bil sestanek sekretarjev osnovnih organizacij ZK s področja celjske občine, na katerem so govorili o pripravah za volitve, o naloga članov in organizacij ZK in SZDL v predvolilnih pripravah je poročal sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Cveto Pelko.

Razen tega razpravljajo o volitvah tudi na sestankih osnovnih organizacij ZK in SZDL. Pred dnevi so na sestanku tenrenske organizacije SZDL v prvi četrti po predavanju tajnika OLO tov. Ludvika Gorenjaka temeljito razpravljali o predvolilnih pripravah. Sklenili so, da bodo na skorajšnjem zboru volivcev predlagali najboljše ljudi za kandidate ter poskrbeli za polnoštevilno udeležbo.

KOLESARJI NAJ BI PO SREDIŠČU CELJA VOZILI POČASNEJE

Prešernova ulica je dokaj ozka in po njej je preko celega dneva največji promet. Peševci je po navadi toliko, da uhačajo s pločnikov in se sprehajajo po sredini ulice. Med njimi švigajo kolesarji s tako brzino, da je čudno, da doslej še ni prišlo do večjih nesreč.

Svojtčas je bila ta ulica zaradi velikega prometa peševcev zaprta za kolesarje. Prav bi bilo, da bi kolesarji vozili bolj previdno in počasneje, da ne bo nesreč. Če tega ne bodo upoštevali, bi bilo bolje, da se ta ozka ulica tudi za kolesarje zapre.

CIM VEČ MLADINE V NOVI LJUDSKI ODBOR

Mladinski komite v Slov. Konjicah je te dni na svoji seji poleg ostalih vprašanih obravnaval tudi priloge za bližnje volitve v ljudske odbore. Na seji so sklenili, naj bi na zborih volivcev predlagali za občinski zbor in za zbor proizvajalcev tudi mlade ljudi.

OSEMETKA TUDI V SLOV. KONJICAH

V Slov. Konjicah je bila z letošnjim šolskim letom ustanovljena osemletka. Ukinjena je bila nižja gimnazija, v kateri so sedaj višji razredi osemletke, v dosedanjih osnovni šoli pa nižji razredi. Med počinicami je nekaj prvotnih delavcev odšlo v druge kraje, nekaj pa je v občino prišlo novih, toda še kljub temu niso zasedena vsa mesta.

CELJSKI TEDNIK

V VSAKO HIŠO!

Prometne nesreče

PREVOZ POTNIKOV V PRIKOLICAH SE MASČUJE

Dne 3. septembra se je na krajni cesti v Rečici ob Paki pripetila prometna nesreča, pri kateri je bil težko poškodovan delavec, potnik na prikolici, Jože Kurnik. Ob tej priliki je voznik traktorja s prikolicom prevažal gradbeno kamenje s prikolico, ki je imela popolnoma izrabljene gume. Prav zaradi tega je prikolico zaneslo s ceste in se je prevrnila. Uprava kovinskega podjetja Gorenje je dobro vedela za nedostatek, vendar ni na opozorilo voznika ničesar storila, da bi se ta pomanjkljivost odpravila. Čeprav je bilo izdatih že več opozoril glede prevoza potnikov na prikolicah, so še vedno primeri, ko vozniki brežbržno dovolijo potnikom prevoz, in sicer celo v zelo nevarnih okoliščinah.

PROMETNE ZNAKE JE TREBA UPOŠTEVATI

Dne 6. septembra se je na križišču v Petrovčah zgodila prometna nesreča, ker ni motorist I. R. upošteval prednosti opozoril, da je vsako streljanje in uničenje omenjenih ptic po zakonu zadržano in bodo klicani na odgovornost. Ptice pevke so že tako zelo ogrožene po raznih skropivih in zdaj jih zatira še človek kljub temu, da so mu v veliko korist zaradi uničevanja raznega mrčesa in raznih zajedalcev. Zato se ne smemo čuditi, da je teh ljubih kraljcev vsako leto manj. Pristojne ljudi prosimo, da ptice zaščiti.

PRED ZNAKOM »STOJ« JE TREBA USTAVITI VOZILO

Dne 8. septembra se je na križišču pri restavraciji »Rudar« v Velenju, pripetila težka prometna nesreča med avtomobilom Z. T. in motoristom K. Š. iz Velenja. Avtomobilist ni upošteval prometnega znaka »STOJ«, ki opozarja na skrajno previdno vožnjo, motorist pa je pripeljal iz smeri Novo Velenje in pravokotno treščil v sredino avtomobila. Trčenje je bilo tako močno, da je sopotniko, ženo motorista, vrglo preko avtomobila in je ta obležala na cestišču težko poškodovana. Tudi potnik v avtomobilu

Fanjte, to je igra s smrtjo. Sredi dneva, ob največjem prometu na cesti prvega reda voziti vstric je »najboljša« pot v bolnišnico ali na pokopališče. Navkljub opozorilom, nečistem globom, ki jih pobirajo mileničniki, delavce celjskih tovarn še ni spametovalo. Niti smrtnih nesreč, ki so se zgodile na tej cesti, ne. Ko je konec »šišta« te kolesarske trupe dobesedno zaprejo cestišče. Neozdravljiva navada ali pa neumno izvajanje?

V ŠALEŠKI DOLINI

ZIVAHNE PRIPRAVE ZA VOLITVE V SOŠTANJSKI OBČINI

Ta teden so na sestanku Občinskega odbora SZDL v Soštanju govorili predvsem o pripravah na bližnje volitve. Kot je znano, bodo volili v občinski odbor 30 kandidatov, v zbor proizvajalcev pa 25. Celotno področje bo razdeljeno na 21 volilnih enot. Sklenili so, da bodo povsod sklicali sestanke vaških odborov in vseh množičnih organizacij, na katerih se bodo temeljito pogovorili o pripravah na volitve. Prav tako bodo povsod zbori volivcev v času od 15. do 22. septembra. Na prvih in drugih sestankih bodo poskušali vključiti še več članov v SZDL. Posebno skrb bodo posvetili tudi mladini, ki jo bodo še v večjem številu pritegnili kot kandidate za odbornike občin.

VELENJE IN TELEFONSKO OMREŽJE

Doslej v Velenju niso imeli kablov za telefon. Te dni je direkcija železnice v Ljubljani preko Tegrada pričela kopati jarko za kable. Z njimi bo vsaj delno rešeno vprašanje telefonskega omrežja v Velenju. Do sedaj so v Velenju imeli le 25 naročnikov. Že sedaj pa se je prijavilo 15 novih. Verjetno se bo število še povečalo. Kabliranje telefona v Velenju je samo delna rešitev naraščajoče potrebe po učinkovitejših telefonskih sporočilih.

Kraj, ki nevzdržno prerašča v mesto, bo moral kmalu misliti na avtomatično telefonsko centralo.

V ŠALEŠKI DOLINI IMAJO DVA OTROŠKA VRTCA

V Soštanju se je vpisalo v otroški vrtec nad 70 predšolskih otrok. Bilo bi jih še sigurno več, če bi imeli več prostorov zanje. V tem kraju, kjer ima otroški vrtec že tradicijo, je zanimanje staršev precejšnje. Poleg tega pa je tukaj tuji precej zaposlenih žena. V Velenju je položaj malo drugačen. Vpisalo se je nad 60 gojencev. Res je, da tukaj ni toliko zaposlenih žena-mater, ni pa tudi dovolj zanimanja za predšolsko vzgojno ustanovo. Vedeti bi namreč morali, da je najbolj bogat otroški svet, ki ga je treba oplajati, od tretjega do sedmega starostnega leta.

LJUDSKA UNIVERZA V VELENJU

Ljudska univerza v Velenju bo v okviru »Svobode« Velenje tudi letos organizirala več strokovnih tečajev ter na nadaljevala s šolo za odrasle, ki se je lani v Velenju zelo dobro obnesla. Organizirala bo tudi redna štiriinajstdnevna predavanja. Predavanja bodo zajela gospodarsko-politično problematiko, vključevala pa bo tudi take teme, ki jih ljudje radi dojemajo.

Po šentjurski občini

IZ ŠENTJURJA PRI CELJU

V septembru bodo v šentjurski občini zadruga oddala svoje trgovine družbenemu sektorju. Če ne bo obratnega kredita, tega ne bo mogoče izvesti povsod. Trgovsko podjetje »Resevna« iz Šentjurga bo priključilo še Dobje, Planino in Šentvid. Občinski ljudski odbor pa je ustanovil še dve trgovski podjetji: v Slivnici in na Ponikvi. Prvo podjetje bo imelo pet poslovalnic na Prevorju, Loki in Vinskem vrtu, trgovsko podjetje na Ponikvi pa bo imelo šest poslovalnic v Dramljah, Blagovni in na Ponikvi.

Kmetijske zadruge so imele 17 poslovalnic. S prenosom se mreža trgovskih poslovalnic ne bo skrčila, kljub temu pa bo še vsaka zadruga obdržala po eno poslovalnico za reprodukcijski material.

ŠE NEKAJ DROBNIH

V Šentjurgu je začela obratovati mlekarica z zmogljivostjo preko 3000 litrov. Mleko dobiva mlekarica iz Šentjurga in njegove okolice, kjer ga je dovolj. — V Šentjurgu sta se združili nižja gimnazija in osnovna šola v osemletno šolo. — Sta-

novanjski blok je gotov in vanj se je vse lilo devet strank. — Do konca oktobra bo gotova hala tovarne ALPOS, ki sedaj zaposluje že 200 delavcev, pozneje pa jih bo sprejela lahko še 60. — LIP Šentjur je kupil v Italiji nov furnirski stroj, ki ga bo letos montiral v novo halo. —

IZ LAŠKEGA

Kaj pravite, je prav, da pod tako streho prebiva družina?

KONČNO KINO V PODČETRKU

Tri leta je sameval v Podčetrku kinoprojektor brez koristi in šele te dni stekel s prvim filmom v preurejeni dvorani pri Starovškem. To je za ta predel Obsothelja veliko doživetje, saj je tu mnogo ljudi, ki še niso bili nikoli v kinu. Bati pa se je, da bo izbira filmov šibka, saj je za otvoritev bil namenjen film »Jaz in moja žena«, ki na filmskem barometru ne kaže dosti nad ničlo. »Tajna Indijanke« pa je seznanila Obsothelčane z okoljem divjega severozapada.

SMARČANI PRED VOLITVAMI

V vseh krajih šmarske občine so se že posvetovali odborniki vaških odborov SZDL o kandidatih za predstoječe občinske volitve. Vsak dan se razgovarjajo z volivci, ki bodo iz svoje srede izbrali tiste ljudi, kateri bodo uživali zaupanje volivcev in da bodo najbolj zastopali interese svojih krajev in skupnosti. Videti je, da se bo nov občinski odbor pomladil, kar je edino pravilo. Zanimanje za volitve je veliko, saj hočejo občani s svojo udeležbo dokazati, da je zaokrožena šmarska občina za njihovo kmetijsko področje najustrežnejša oblastno-upravna oblika za pokrajino od Šentvida do partizanske Rudnice in vinogradnega Vrštanja.

Kje je napaka?

Tole prometni milici ne bo všeč. Sončnica je prekrila prometni znak. Ničje ne odstrani. Kaj če bi lastniku te njive (pri Višnji vasi) napravili morebitno škodo ob nesreči, ki bi zaradi tega nastala?

To bo medu...

Napreden kmet, si je mislil reporter, ko je posnel tale prizor v Škofji vasi. Čebele so v rojih letale na bližnja ajdova polja. Pred čebelnjakom mlad nasad sadnega drevja...

Toda ušel se je. Ko je govoril z lastnikom, je v njem spoznal vodilnega uslužbenca iz Železarne Store. Tov. Ladislav Čmer je med 1955. in 1956. letom zgradil čebelnjak, v katerem ima sedaj sicer šest panjev, toda kmalu jih bo imel 18. Ima veselje za čebele, kar pa je najvažnejše, gre mu za opravevanje. Res je, da čebele sadje najbolje opraviš. Ker ne dela karisti samo svojemu drevju, je dobil pomoč od združene zveze in društva čebelarjev. Reporter je pomislil na sladke med, ki se zbira v satovju, se obližnil in se poslovil...

SREČANJE Z NEZNANIM UMETNIKOM JOZETOM KOLARJEM

Samouk izdelal kip maršala Tita

V Spodnjih Grušovljah št. 22, nedaleč od Tepanja pri Slovenskih Konjicah živi mali kmet, star 47 let, Jože Kolar. Zanj sem zvedel na Ribniški koči na Pohorju, ko sem obiskal partizanske otroke. Na partizanskem pohodu so ga obiskali in so mi z navdušenjem pripovedovali o tem ljudskem umetniku, ki je iz lipovega lesa izklesal lik maršala Tita.

Pred dnevi sem ga obiskal. Zanimala me je njegova mojstrovina, umetnina kmeta-amaterja, ljudskega umetnika, ki je s svojo preprosto, nešolano roko in primitivnim orodjem, s sekirico in diletom, upodobil iz kosa lipovega lesa lik predsednika republike Tita. Še bolj me je pa zanimalo, zakaj se je ta ne-

spevki za življenjepis tovariša Tita. Ta slika mi je najbolj ugajala, ker predstavlja tovariša Tita v času borb za osvoboditev dežele.

Lahko rečem, da sem delal nepretrgoma pol leta in več kot dvajset noči brez spanja. Seveda sem delo večkrat prekinil in nadaljeval, ko mi je čas

Tu vidimo oba. Umetnika in njegovo delo. Pri vsem tem ni toliko pomembna precejšnja podobnost z likom Maršala v medvojni letih, veliko bolj vztrajnost samouka.

znani umetnik lotil ravno tovariša Tita. Dobro pol ure od Tepanja, kjer se svet malo dviguje, stoji za malim gozdičem hiša, domačija skromnega kmeta Jožefa Kolarja. Dobil sem ga ravno v kuhinji, ko je nalagal drva v kmečko peč. Vesel je bil mojega obiska, posebno se, ko je zvedel, zakaj sem prišel. Povabil me je v sobo, kjer sem v kotu zagledal iz lesa izklesan kip maršala Tita in naravnih velikosti. Name je napravil močan vtis, kljub temu, da mu manjkajo umetniške prvine. Vendar sem takoj v njem spoznal tovariša Tita, kakršen je bil v času narodnoosvobodilne borbe.

Nisem se mogel načuditi talentu tega neznanega umetnika, saj je iz njegove ustvaritve vela velika ljubezen do tvorstne umetnosti. Vse je bilo tako natančno in precizno narejeno, da sem prvi hip zastrel, kakor da vidim pred seboj živega Maršala. Poteze na obrazu, bore na obleki in gube na škornjih — vse tako kot v resnici. Potipal sem škorenj, če morda nisem v zmoti. Saj gube na njem so me silile k prepričanju, da je iz usnja. Res prava umetnina, pa čeprav morda ne tako iz vidika umetniške vrednosti; sicer pa presojo o tem prepuščam ljudem, ki se na umetnost bolje razumejo. Vendar pa ne kaže podcenjevati ljubezni, truda, talenta in preciznosti tega neznanega umetnika, ki se je s svojo okorno kmečko roko lotil tako težkega in zahtevnega dela. Skoraj neverjetno, da se v naših vaseh še najdejo takšni ljudje — samouki.

Hitro sva se zapletla v pogovor. Ves presenečen nad obiskom mi je Kolar pripovedoval o vseh podrobnostih. Njegove besede so bile tople in žive, ogenj v njegovih očeh pa je razodeval, s kakšno ljubeznijo in vztrajnostjo je klesal podobo našega voditelja.

»Kaj vas je napotilo k temu, da ste se odločili za tako zahtevno delo?« sem ga vprašal.

»Prvič sem videl na sliki maršala Tita leta 1945 v Slov. Konjicah, ko sem šel volit. Energične poteze njegovega obraza so že takrat napravile name tako močan vtis, da se je v meni porodila misel, kako bi ga upodobil. Ta misel je v meni vedno bolj in bolj dozorevala in ko mi je čez nekaj let prišla v roke knjiga, ki opisuje življenje tovariša Tita, sem se odločil. Ko sem bral koliko je tovariš Tito pretrpel že pred vojno in v času narodnoosvobodilne borbe in kako velike so njegove zasluge za osvoboditev naših narodov, sem začel klesati.«

»Koliko časa ste delali Maršalov kip?«

»Kip sem začel delati že leta 1955, letos junija pa je bil izgotovljen. Ker nisem imel zato primernega lesa, sem posekal lipo, ki je stala pred hišo. Kip je izklesan ves iz enega kosa s podstavkom vred. Dve leti sem delal, klesal in izpopolnjeval, da sem dobil takšno obliko, s katero sem bil zadovoljen. Pozneje sem kip prebarval še z oljnatimi barvami. Za model mi je služila slika, ki sem jo videl v knjigi »Pri-

Pri oblikovanju svojih del iz lesa uporablja »mojster« samo tole sekirico in diletu...

Bodice

IZLET NA BLED

Z avtobusom pojedemo na Bled, pod planine v naš gorenjski svet, da uživamo prirodne čare, to pa te za prav neznatne pare, in pri tem se tudi razvedrimo, kalendarj nabere moč za zimo! Naj se javi izmed članov vsak, ki izlet na Bled mu ni predrag!

Društvo pensionistov tak razglas je objavilo v poletni čas za vse člane, ki dva tisoč tri sto Celje šteje jih. A glej! Na listo vpisala se je samo peščica — to bila je žalostna resnica! Vse premalo za en avtobus! In tako propadel je poskus.

Kaj nihče ni za krasote vnet, ki ljudem jih brez razlike Bled, biser ta slovenske zemlje, nudi in upokojencem menda tudi? O! Če kašljal ne bi mi mošnjček, zletel letos bi na Bled ko ptiček! Drugo leto — pravi pensionist, — z novo penzijo bom optimist!

OB ZDRAVSTVENEM DOMU

Prekrasen kraj! Tu novi so nasadi, kjer med zelenjem bujnim vijejo stezice mnoge tja se k stavbi mladi, ki ji zidovi belo sijajo. Tu vodi skozi gaj s klopki k razstavi te pot prijazna — vse je prelepó, dokler še sonce ne ugasne v slavi, ko na večer se skrjuje za goró. Ze noč zgosti se. Tu stezic in gaja nobena lučka več ne razsvetli in tudi lunici v znamenju mlaja nič ne odpro zaspane se oči...

TRIKOTNA ZASTAVICA

Ustavi se avto, v njem tuje sedi: »Prijetno imate tu cesto, dežela ta sploh po pravici slavi in krasno se zdi mi to mesto! Odneseš od vas bi rad čeden spomin — trikotno zastavico vašo. Več takih imam že iz tujih daljin, posebno pa cenil bom vašo...« Ustredi mu skušam in iščem povsod, a glej, to so huđe težave! Nazadnje le srečno želim mu še pot, za letos — brez naše zastave...

FILMSKI BAROMETER

SKOZI PEKEL

Najboljši angleški film, kar smo jih zadnji čas videli v Celju. Virginia McKenna je prijetno odkritje. Ugovarjali bi lahko edino prepočasemu tempu nekaterih prizorov, japonskemu »gunču« pa vse priznanje.

BEL AMI

Kar je, je Maupassantovo. Kdor ni bral romana »Lepi striček« je preveden v slovenščino, zaradi premajhne povezanosti prizorov ne ve »kje je jajce in kje kura«.

MOČNEJŠI OD NOČI

Delo je kljub patetiki in propagandi (obzirni!) prijetno presenetilo, posebno če upoštevamo, da so ga naredili Nemci, resda vzhodni, a vseeno. Ime režiserja si velja zapomniti — Slatan Dudow.

UPORNIK

Poema o močnih in nezlomljivih ljudeh. Patricia Neal nas tudi tokrat ni razočarala, režiser King Vidor pa je ustvaril stilno enotno in močno delo. Film dokazuje, da znajo tudi Amerikanci pogledati resnici v oči.

SLEPA DEKLICA IZ SORENTA

Joj, kako »mehkočutno!« Če vemo, da so film naredili Italijani, vemo vse.

DEKLETA S ŠPANSKEGA TRGA

Prijetno. Vse je tako majhno, občajno, preprosto in na videz nepomembno, pa ravno zato veliko in življenjsko. Ni lahko pripovedovati o krompirju, kamnu na cesti, počeni avtomobilski gumi in raztrgani obleki tako, da poslušalec (v tem primeru gledalec) sliši življenjsko modrost.

Tig

RAZŠIRJAJTE

sebej. Če bi se izpopolnil na tečajih ali v šoli, bi svoj talent še bolj s pridom uporabil in lotil bi se podobnih stvari, ker čutim za to izredno veselje.

Tako nekako se je končal pogovor z ljudskim umetnikom Jožetom Kolarjem, ki je, čeprav nepoznan, daleč v zakotnem kraju ustvaril s ljubeznijo in talentom delo, na katero smo lahko vsi ponosni. Prav bi bilo, da bi se za njegovo ustvarjalnost pozanimali medrodajni in ocenili njegovo delo.

FILM

LA STRADA

Ne bojte se, ne bom pripovedoval vsebine.

Kdo ne pozna trpljenja, obupa, živalske krutosti, trenutkov, ko si srce zaželi, da bi izkpravelo, ker noče več trpeti? Življenje pa je kljub vsemu neprecenljiva vrednost, še prav posebno zato, ker ga »živimo« ljudje. O vsem tem nam na preprost in jasn način pripoveduje italijanski film »Cesta« (La Strada), pripoveduje z globoko ljubeznijo do človeka in s čudovitim posluhom za njegovo veselje in žalost, ki ga je doslej uspelo izraziti morda le še Chaplinu.

Dva sta, nepomembna, majhna človeka; človeka z ulice.

Antony Quinn in Giulietta Masina.

Prvega je poznamo (Odisej, Prepovedane žene itd.), o Giulietti pa smo doslej

page« (Renée Clement), »Evropa 1951« (Roberto Rossellini) in zdaj »La Strada« in »Caribijine noči«. Za zadnja dva je napisal scenarij in ju tudi režiral njen mož Federico Fellini, v katerem je naša dostojnega partnerja. Na letošnjem festivalu v Cannesu je za vlogo Cabirije dobila prvo nagrado. Kako veliko priznanje je njena igra doživela povsod po svetu, nam pove že samo tale primer. V Hollywoodu so v neki dvorani 9 mesecev predvajali »La Strado«. Ves čas so bili vsi prostori razprodani.

Gelsomina, revno kmečko dekle, ni imelo kaj pričakovati od življenja. Nekoga dne jo je za 10.000 lir kupil potujoči cirkusant Campono in jo... toda ne, obljubil sem, da ne bom pripovedoval vsebine. Sami si ga ogledite in sami presojajte. Zelel bi, da bo »La Strada« za

Prizor iz italijanskega filma »Cesta« (La Strada), ki je povsod po svetu žel velikega uspeha, pa tudi pri nas. V Celju ga bomo gledali te dni.

le slišali ali čitali. Najprej je študirala filozofijo, čeprav je profesorski poklic ni preveč veselil. Hotela je postati igralka. Zaradi izrednih sposobnosti so ji bila vsa pota kmalu odprta. Nastopala je v radiu in na gledaliških deskah, na film sprva ni mislila. Ko pa je prvič nastopila, se mu ni mogla več odtegniti. Stevilni filmi so ji prinesli ime velike umetnice... »Brez usmiljenja«, »Luči varieteteja« (režiser Alberto Lattuada), »Zidovi Mala-

vas nekaj več, kot samo dve uri sedenja v »Metropolu«, da bo veliko doživljete.

Se nekaj podatkov: kot rečeno, nastopata v glavnih vlogah Antony Quinn in Giulietta Masina, režiser je Federico Fellini, ki je skupaj s Tulliom Pinelli napisal scenarij. Kamero je vodil Otello Martelli, glasbo pa je napisal Nino Rotta. Produkcija: Ponti — De Laurentis, Rim, 1954. Distribucija: »Zeta-film« — Budva, TIG

TOVARNA TEHTNIC CELJE

sprejme v službo

KVALIFICIRANE IN POLKVALIFICIRANE ELEKTROVARILCE

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.